

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 02649

ALT-NAY

Pine Twersky

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אילוסטרטורט פון פערל סוקאניך.

פֿאַרְלָאָג, ד. 5. מִיִּטְעֵם אֹוּן זָוּן.

שִׁיקָּאנָע, 1930

COPYRIGHT By J. PINE

אלט-ני

מיין חבר'שן האנטדרוק דעם אינושענער,
טעהדאָר ווינשינק, וואָס האט דער-
מענלאכט דאס אַרויסגעבען פון מיין בוך.

פ. ט.

THE TEPPER PRESS
1307 West Roosevelt Road
Chicago U. S. A.

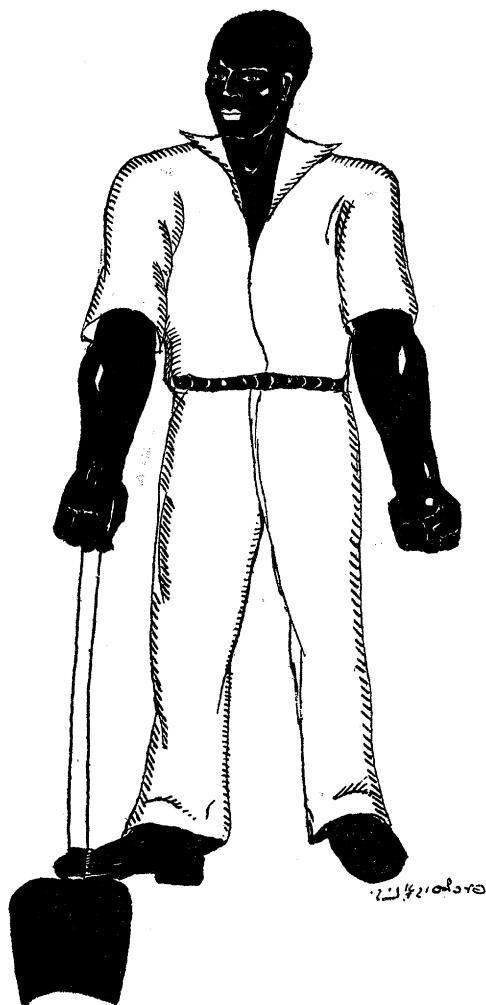
446

א י נ ה א ל ט :

- 13 — — — שווארץ'הויטיקער ברודער. —
 14 — — — ערַב יוּמִיטָוב. —
 15 — — — דָעֵר גְּלָאָק. —
 16 — — — אַיך וּוֹיִס... —
 17 — — — אָוֹן בְּלָאַנְדּוֹשָׁע אַיך. —
 18-19-20 — — — וּוֹיְאָמִינְג. —
 21 — — — סְעֶפֶטְעַמְבָּעָר. —
 22 — — — האָרְבָּסְטָט. —
 23 — — — יוֹנִינְעַכְתָּ. —
 24 — — — צָו אַ מְיוֹדָל. —
 25 — — — לְיִד פּוֹן הָאָס. —
 26-27-28 — — — אָוּמוֹרָן. —
 29 — — — דְּרִיבְיסִישׁ יָאָר. —
 30 — — — שְׂטָעָרָן. —
 31 — — — אָנוֹאָנָג. —
 32 — — — שִׂיקָּאָנָע. —
 33 — — — שְׂטָאָטָט. —
 34 — — — בִּיכְעָרָה. —
 35 — — — בְּרוֹדְעָרָה! —
 36 — — — מִיר. —
 37-38-39 — — — אַ פְּרוּי וּוֹאָרָט אָפָּ מִיר. —
 40 — — — פָּאָרָאָט. —
 41 — — — סְטְרִיְיקָן —
 42 — — — העֲנוּרִיךְ הַיְּינָע. —
 43 — — — אַ וּוּעָלָט דָּאָס אַיז. —
 44 — — — אַ שְׁנִיְירְטָאָנָי. —
 45 — — — שְׁוּעָסְטָעָרָל מִיזָּן! —
 46 — — — אַזְוִי אָוֹן אַזְוִי. —
 47 — — — וּוֹאָרְנוֹנָג. —
 48-49-50 — — — מְשִׁיחָה. —
 51 — — — מִין בְּרוֹדְעָרָה. —
 52 — — — הַוּנְגָנָעָר. —

אַיִלָּה אַלְמָן

- 53 — — — —
 ז. ז. — — — —
 זויזן, געזאנגע און פֿרּוֹן.
 54 — — — —
 אַתְּפִילָה. — — — —
 55 — — — —
 אַבְּרוּלָה. — — — —
 56 — — — —
 בְּחֹור, בְּחֹור! — — — —
 57 — — — —
 דער נוֹלֵם. — — — —
 58 — — — —
 אַנְגֶּעֶר-מִידָּל טוֹיטָה.
 59 — — — —
 אַיךְ אָוֹרָה. — — — —
 60 — — — —
 אַלְעַ וּוֹעֲגָן. — — — —
 61 — — — —
 מִינְיָן לְעָבָן. — — — —
 62 — — — —
 לְאַלְאָ ! — — — —
 63-64 — — — —
 עַלְנָה, בְּרוֹדָרָר מִינְנָה.
 65 — — — . — —
 מִינְעָנָה נַעֲכָת אָוֹן טָעָג.
 66 — — — —
 67-68-69 — — — —
 דְּשֻׁעָן. — — — —
 70 — — — —
 מַעֲנְטְּשָׁעָלָה. — — — —
 71 — — — —
 ש. ש. — — — —
 72 — — — —
 אַיִלָּה אַנְדִּינָּק.
 73 — — — —
 הָרָיוֹן, מִינְיָן הָרָיוֹן.
 74-75-76-77 — — — —
 מִינְיָצָטוֹן.
 78 — — — —
 אַפְּגָנָנָארָטָה.
 79 — — — —
 וּוֹזְדָּעָר. — — — —
 80 — — — —
 חַנְבָּה-לִיכְטָה. — — — —
 81 — — — —
 אוֹיְגָן שְׂוֹוֹאַרְצָע.
 82 — — — —
 דַּי נַעֲכָת הָאָט טְוִיזָּנָט אוֹיְגָן.
 83 — — — —
 לְאַנְדָּר, מִינְיָן לְאַנְדָּר!
 84 — — — —
 דָּעַר פְּרִוְיָהִיט מָאָרָשָׁה.
 85 — — — —
 גּוֹט מָאָרָגָן!
 86 — — — —
 נַאֲךְ אַלְעַמְעָן.
 87 — — — —
 נִיט וּוֹעֵס קִין הָאָט.
 88 — — — —
 טְזַלְיִיקָה.
 89 — — — —
 אַוקְרָאַינָּע.
 90-91 — — — —
 יַאֲנְקָעֵל דָּעַם שְׁמִידָּס זָוָן.
 92 — — — —
 נָוָל.
 93 — — — —
 רְיִיצִי אָוֹן גְּלוּי.
 94 — — — —
 אַיךְ חָאָב גַּעֲזָעָן.
 95 — — — —
 אָוֹן וּוֹאוֹל אַיִלָּה צָו אִים.
 96 — — — —
 נְרָאַטְעָקָה.

שווואָרץ-הוּמִיךְעַד בְּרוֹדֶעֶר

שווואָרץ-הוּמִיךְעַד בְּרוֹדֶעֶר, אֵין דָרָךְ פֿון דִין הָאָנָט,
שְׁפִיר אֵיךְ דָעַם מַאֲכִיטָן וּוּלְטִינְגָאנָט.

אָונְטֶעֶר דִין הָאָרְטֶעֶר, בְּרוֹין כּוּפְּרֶנְעֶר הוּאַיט,
שְׁלוּמָעֶרֶת פְּאַרְבָּאָרֶן וּוּאַלְקָאָנִישָׁעֶר שְׁרוּוֹיט.

וּוְעַן דִין בָּאַלְיִידִיקְטֶעֶר פֿוֹנֶק וּוְעַט צְעַפְּלָאָמָעָן,
וּוְעַר וּוְעַט דִין לְאָוֹעַ פֿון צָאָרֶן פְּאַרְצָאָמָעָן?

אֵין שְׁטָאָלְזְנִיעְבְּלָאָנֶס פֿון דִינָאַמִישָׁע בְּלִיּוֹן,
וּוְעַר וּוְעַט דִין רִיזְיָן אַוִיפְּרָאָל דָעַרְשְׁטִיקָן?

דָעַרְוּוֹיְלָע נָאָר שְׁלוּמָעֶרֶת דָעֶר וּוּלְטִידְיוֹן פְּאַרְבָּאָרֶן,
נְעַנְעַרְדְּלִיפְ שְׁוֹאָנְגָעֶרֶת מִוְתְ אַוִיפְּבָרוֹיזְ פֿון מָאָרֶן.

נְעַנְעַרְדְּצָאָן שְׁלִוְיפְט זִיךְ וּזְיכִינְעֶר פֿון זָעָן —
וּוְעַר וּוְעַט דִעַן וּוְאָנוֹ זִיךְ שְׁטָעָלֶן אֵין וּוְעַן?

ערב יומ-טوب

אָפַּ דַּי שְׁפִיצֵן פָּוּן דַּי פִּינְגָּר,
אַיְן דַּעֲרוֹוָאַרְטוֹנָגּ,
צִיטַּ זִיךְּ הַוִּידְנֶדֶיךְ דַּי נַאֲכָת —
הַיִּנְטַּ אַיְזַּ עַרְבַּ יּוֹם-טּוֹב.

וּוְעַלְתַּ שְׁטוּיַּת אָפַּ אַיְזַּ פּוּם,
מִימַּת דַּעַר צְוִוְיִתְעַר אַיְן דַּעַר לְוֶפְּטָן,
אַיְזַּ נִימַּת זִיכְּעַר מִיטְ'ן טְרָאַט ... —
וּוְיַּ אַזְּ אַקְרָאַבָּאַט
אָפַּ אַזְּ וּוְאַקְלָעַנְדִּין דְּרָאַט,
הַיִּנְטַּ אַיְזַּ עַרְבַּ יּוֹם-טּוֹב.

וּוְיַּנְטַּן בְּלְאַנְדוֹשָׁעַן אָוּם,
פִּיבְעָרַן מִימַּת אַנְזָאָכּ:
פְּלְאַנְעַטַּן הַיִּנְגָּעַן אָפַּ אַהָר
מִימַּת אַנְגְּשַׁפְּצָטָע אַוְיעָר — פְּאַרְגָּאַפְּט —
בָּאַלְדַּ, אַט בָּאַלְדַּ וּוּעַט פְּלָאָצְן וּוּאוֹ
אַזְּ אַוּזְעַבָּאָרָעּ קְרָאַפְּט,
הַיִּנְטַּ אַיְזַּ עַרְבַּ יּוֹם-טּוֹב.

דער גלאַק

קלינינ-אָגְלִינְג ...

די צענדייקע טוייזנטער גלאַק פון גאָלד און פון זילבער
אוֹן קוּפֿעַר אוֹן מעש,

וואָס האָבן געניצַט פֿאָר סִינְגָּלִין צוֹ קומען באָדרִינְעַן דַּעֲסֶפֶּאָטַן —
מיר האָבן אוֹן פְּלָאָמָעַן, אַין רְוִיתָעַ צַעַשְׁמָאַלְצַן, ס'גָּאָלְד אַין דָּאָס זַיְלְבָּעַר
אוֹן קוּפֿעַר אוֹן מעש,

אוֹן האָבן אַיִן רְיוֹזִיקְן גָּלָאָק אַוִּיסְגַּעַנְאָסָן, אַיִן בְּלֹוט רְוִיתָעַ לְאַוּוּ גַּעֲזָאָטַן.
קלינְג גָּלָאָנג !

פֿאָרְהִילְכַּט אָונְדוּזָעַר גָּלָאָק אלָע גָּלָעַטָּר פָּוּן רְוִיטָם !
קלינְג גָּלָאָנג !

פֿאָרוּוִירְקָלָאַכְט אַיְצַט וּוּרְטַט אַן אלְט יָאָרִיךְעַר טְרוּוִים !
גְּרִיאַזְגְּרוּעַ גַּעֲטָעַר זִיךְ קִיְּעַן די בעֶרד !

ס'וּוָאַקְלָעַן זִיךְ קְרוּינְעַן פָּוּן הַעֲרָשָׂעַר אַפְּרָדָעַר !
קלינְג גָּלָאָנג !
קלינְג גָּלָאָנג !

איך ווים ...

איך ווים איז דער פַּרְלִיּוֹנְג ווועט קומען,
און נאָרֶן מֵיד פֿונְקֶט ווי אַמְּאָלֶן;
מייט טְרוֹיְנְטְּעֵר נְרָאָזֶן אָוּן בְּלוּטָן
און פֿעלֶד, אָוּן אָפֶן באָרְגֶן אָוּן טְאָל.

מייט לְאַשְׁטְשָׁנְדָע ווַיְנְטָלָךְ ווְאָסֶן גְּלָעָטָן,
און שְׁעִפְטוּשָׁעָן אָוּן זְאָנָן מֵיר צָוִיָּה,
פֿון אַיְבִּישָׁעָר יְגַנְּטָדִי גְּעָטָן,
פֿון פַּרְלִיּוֹנְג אָוּן לִיבָּעָדִי רָוּן.

פֿון פִּינְקְלְנְדָע שְׁטָעָרָן ווְאָס ווַיְנְקָעָן
צָוִיָּה אָוּן צָו באָרְגֶן אָוּן צָו טְאָל,
און איך ווּלְאָוּן טְרוֹיְמָעָן פָּאַרְזְּוִינְקָעָן
פֿון כִּישָׁוֹפֶן אָוּן סְדוּתָהּ אָוּן צָאָל.

איך ווים אויך, די טְרוֹיְמָעָן זְיָי ווּוְהָן,
פָּאַרְצָעָרט ווי דָעָר טְרוֹיְמָעָר אַלְיוֹן;
אווי ווי די פִּינְקְלְנְדָע שְׁטָעָרָן
וְאָס צְאָנְקָן פָּאַרְטָאָג — אָוּן פָּאַרְנִין.

און בלאנדזשע איך

און קומען וואלקנס שוערטע און
פארהילן אלץ אין שווארץ;
שיינט אויפֿ די זוּ אַ קלארע דאן
טיף בא מיר אין הארצן.

און וואקלט זיך מיין לעבענס-שייט,
און מדרער-אמדן שטובן —
צעווארטצלאט זיך אין הארצן טוף
א נאך מער שטארקער גלויבן.

און בלאנדזשע איך, און ס'לאוט זיך אויס
פָּונְן מײַנע טריימען — טייכן —
דאָן וווײַן איך ווי אַ קינד זיך אויס,
און זיך אַ וועג אַ גלייכן.

וּוִיָּאַמִּינְג

1

צענירנט זיך די פֿרְיוֹרִי אַפְּ הַונְּדָרְטָעֵר מִילְּוָן,
שְׁנִיאַרְדֶּט דָּוָרָךְ די בָּאָן מִיטָּא פֿיַּה אָוֹן אַכְּרָאָפּ,
יאָגָּן זִיךְ, שְׁדִים וּוְילָה, טַלְלָעָפָּזִין-יוֹילָן,
צָלְלוּפִּין זִיךְ פֿעָרָד אַיְן אַ וּוְילָדָן נַאֲלָאָפּ.

אט אַיְן אַ יְשֻׁבָּ אָוֹן אַט שְׁוִין פֿאָרְבִּי,
מיּוֹר וּוְעָרָן פֿאָרְשָׁלוֹנוֹגָעָן אַיְן רַחְבָּות פָּוּן פְּלִיּוֹן,
אַ בָּאָרָג אָוֹן אַטָּאָל אָוֹן אַ יְשֻׁבָּ אַפְּסָנְנִי,
טְשָׁוּ, טְשָׁוּ — אַ סִּימָן מִיר בְּלִיּוֹבָן דָּא שְׁטִיּוֹן.

2

קְוָמָת אָן אַיְן שְׁטָאָט אַ זְּעַקְסִיפּוֹסִיקָּעָר מַעְנְטָשָׁ,
טְרָאָנְטָעָר אַ קָּאָפְּעָלְיוֹשָׁ, גְּרוּוֹם וּוּ אַזָּאָקּ,
רַעֲדָט עָרָ פָּוּן "רָאוֹנְדָאָפּ", "בְּרָאָנְקָאָפּ" אָוֹן "רַעֲנְטָשָׁ",
שְׁמִיּוֹכָלָט גּוֹטְמוֹטָיקָּ אָוֹן קִיּוֹט זַיְן טָאָבָאָקָּ.

דְּעַרְצִיּוֹלָט עָרָ, דְּעַרְגְּרוּסָעָר, מִיטָּ אַיְנְגָלְשָׁן בְּרָעָן,
פָּוּן גְּיוּוּרָם וּוּאָס שְׁפְּרִיצָן אָוֹן שְׁפִּיעָן מִיטָּ אַוְילָ,
דְּעַרְצִיּוֹלָט פָּוּן "וּוִיָּאַמִּינְג", פָּוּן "קָאָסְפָּעָר", "שְׁיַעַן",
אוֹן בְּיִיסְט אַפְּ אַ פֿרְיוֹשָׁן שְׁטִיקָּטָאָקָּ אַיְן מַוְילָ.

- (1) וּוִיָּאַמִּינְג — אַ פֿרְיוֹרִי-שְׁטָאָט אָוֹן מַעְרְבִּדְאָמְרִיקָּעַ.
- (2) "רָאוֹנְדָאָפּ" — אַ צְּוִירָקְלָגְלָוִיףּ פָּוּן "קָאָרְבָּאָיִס" אַפְּ פֿעָרָד.
- (3) בְּרָאָנְקָאָפּ — וּוּלְדָעָ פֿעָרָד.
- (4) רַעֲנְטָשָׁ — אַ פָּאָרָם, וּוּאוֹ מַעְ קָוְלָתְזָוְרָתָ גְּרוּטָעָ טַשְׁעַרְעָעָם.
- (5) קָאָסְפָּעָר, שְׁיַעַן — שְׁטָעַטְלָאָךְ אָוֹן שְׁטָאָט וּוִיָּאַמִּינְג.
- (6) בְּוּבִי וּוִיָּאַמִּינְג — קִינְד וּוִיָּאַמִּינְג, אַ צְּעַרְטָלָאָכָּעָר אַוְיסְדוּרָוקָּ.

דערמאנט ער א יעתוירער בראנק א באם נאמען,
פארגנלייכט זיך איז שגעליךיט, צום שטורמיין ווינט,
שמעלעט זיך איז נחת פון "ביבו זוייאמיז",
אווי זיך א פאטער רעדט שטאלץ פון זיין סייד —

און אלץ הייסט א בראנק! — א טיוול, א שלאך!
און גלוובט אים ניט ווער, וועט ער ניזן איז געוועט!
פארלאנט ווער א קי פון זיין שווארצן טאכבל,
דעראנט ער מיט רחבות, און היצט זיך אונ רעדט.

3

א שמחה איז שטעל, די נימס ווערט צערדאָן,
פון פארמער צו פארמער: געקומען דער איד!
"אלד מען קאהען", זיין פערדל און וואן —
ער פווייט זיין פערדל בא "רזשאנסאָן" דעם שמיד.

די פארמערכעס קליבן שוין אוינישע וואבן,
נומענע רעדער, און אלטוארג, און זעל —
"וואו ביזטו פארשוואונן, סטייטש, חיתכן"?
א צייט ניט געווען שוין, — באטראקט נאָר די פעַט!

די סיינדר, זוי שלעפַן און ברײנגן אים איזין,
און קוּפַּעַר און מעש — א גאנצענעט באָרג —
ニישקעה, זוי וויסן, ער צאָלט גוטע פריזן,
"אלד מען קאהען", דער איד, איז ניט קאָרג.

דער פערדלער, באָרענַט אלץ שטיל און געלאָסן,
ער שוערט ער פארלייט — און פאָקט אָן דעם וואן —
די פארמער, זוי שטייען פון וויטנס און שפַּאָסן:
"אווי שווין זיין שטיגער, ער מוז זיך באָקלאגן...

בआצ'אלט יערן איינעם, באדאנקט ער די קונדן,
די קינדרער צעלוייפן זיך פריילאך, פארשייט,
די פארםערקעס דאנקען אים אפ — און פארשווואנדן —
עם רוקן זיך צו א פאר עלטערע לוייט. —

„נו, מיסטער קאהען, וואס הרט זיך בא „לייטן“?
„פאלעטען“ איז שוין פאר אידן איצט פרי!“ —
מע שמוועט פון אמאָל און איזטיקע צייטן:
וואַשינגטָן, אַינְגֶּלאָנד, באַלְקָאנָן, טערקי. —

— וואס טויג מיר באַלְקָאנָן, וואס הער אַיך טערקי?}
צעהיצט זיך דער פעדלער — „אייר וויסט דאָך אלְיוֹן“:
דאָס לאָנד איז דאָך אָונְרוּעָרָם, פון לאָנג, סִירְזּוּיסִי.
די „בֵּיבָּל“ זאנגט דאָך בְּפִירּוּשׁ, צו ניון?

„יאָ, אֲמָת, גאנֵץ זיכער!“ — שאַקְלַט זַיִן קָאָפּ
אנ' אלְטִינְקָעָר פָּאָרְמָעָר אָזְן קִיּוֹט זַיִן טָאָכָאָס —
דער פַּעַדְלָעָר וְעַגְנָט גּוֹט בְּרוֹדְעָרָשׁ זיך אָפּ, —
די לוֹפְט אַיז מְחִיה'/דִּיק, פְּרִישׁ אָזְן גַּעַשְׂמָאָס.

סעפטע מעבר

(וועיאמינג)

אָפַר צוֹנְטָרְדָּאָזָע טָעֵפִיכָעָר,
אַיְן בֵּין אַיְן נָאָלֶד אַיְן זַיְד גַּעֲוָב,
קַיְיָן מַעֲרִיב לְאָנָה, אַוִּיפָּ נַאֲכְטָלְיוֹגָעָר,
פָּאָרְבָּעָטָן אַיְן דֵּי זָוָן.

אָפְשַׁיְידְ-טוֹכָן פָּאָכְעָרָן — —
זַיְלָבָעָר דִּינָע וּוְאַלְקָנְדָּלָאָךְ,
נַעֲשְׂבִּינָט אַיְן זַוִּיכָעָן נָאָלְדָעָנָע
פָּוּן לְעַצְטָן זַוְּנִישְׁטָרָאָל.

קוּמָט וּוַיְנָט אָוִיָּה וּוַיְנָט צָו רִוִּיטָעָן,
לוּפְטִיקְוָשָׁן פָּוּן רְחֻכּוֹתָן — —
שְׁמַעַטְמַעַט מִוּט פְּרִישָׁ גַּעֲשְׂנִיתָן הֵי.

אוּבָן שְׁטָמָאָרָט אָסָעָרָפָ אָבְּלִיְיכָעָר,
וּוְאָרָט מִוּט אָוְמָנְדָוְלָד אָפָ נַאֲכָט,
עַרְגָּעַץ הַירְוֹשָׁעָט וּוַיְלָד אָבְּרָאָנָקָא,
עַנְטָפָעָרָט עַכָּא אָפָ צָוָרָק.

טוֹנָקָט דָּעָר פְּלִיּוֹן זַיְד אַיְין אַיְין שְׁוּוֹאָרָצָן,
פָּאָלָט סֻעַּפְטָעַמְבָּעָרָס יְוָנְגָסְטָע נַאֲכָט,
אוֹלְטָרָא לִיְוָדְנָשָׁאָפָט פָּאָרְשָׁכָוָרָט
צָו דָּעָר פְּרִוְיְרִים וּוְיִכְבָּר בְּרוּסָט
מִיטָּן רְחֻכּוֹתְדִּין, וּוְיִאָמְינָן,
אָפָן פְּרִישָׁ גַּעֲשְׂנִיתָן הֵי.

האר בסטט

(וויאטיניג)

האלדרן איבער האלדרן, באווענלאו, די אוינן צו ד'רעדר,
וואו פארשטיינערט, שטייען אין פעלד א פאר פערד.

וויאיט אפּן פְּליין, ווי אָפּ אַ לִיווונט אַ וויסן געמאָן,
שטייען פֿאָר'יתומט: אַ הוּן, אַ פֿאָרְקָאן, אַ פֿאָר שְׂטָאָלֶן.

וויאיט אפּן פְּליין, וואו הומל באַהעפּ זיך מיט סטעפּ,
מערכת זיך אַ יאנְדרָע באָן — רוייכִיע טְרָעֶפּ.

שטעם איז דער סטעפּ, געלאָרן מיט האַרבּסְטִיקָן טְרוּיעָר,
שׂוּעָרָר נָאָך, היינְגַט אוּבָן דער הימָל אַ גְּרוּיעָר.

טְעַלְעַפְּאָן-זְיִילָן — אָוּמְעַנְדְּלָאָכְבָּעָן שְׁנוֹרָן פּוֹן דְּרָאָט,
דעַמְאָגָעָן: עֲרַגְעַץ בְּרוֹיזָט וּדְרִיךְ די „שְׂטָאָט“.

יונינגעכט

אכטצן יאריקע שיינקיזיט, ריזנד לוסטיקע,
איך וועל דיר ארייפשטיילן אף א פעדעסטאָל
און דיר אינשטעסן, אֶזְדוּ בִּסְטַּמְּתַּן אֲגַעַטְּן —
שפערטער, ווען ב'וועל דעם פעדעסטאָל איבערקערן,
וועט ער צוניז קומען פאר אַפּוֹסְבִּינְקָעֵל.

דיינע גַּדְעָר, יונגע צויזינגן, צארטע דופטיקע,
איך וועל זיַּן אַנְגְּרִיפְּן ווי אַשְׁטוּרָם ווַיַּמְּטָא, אַגְּרוֹזָאָמָּעָר,
פונקט ווי די שׂוּעָטָעָר דיינע, פאר דיר — אָונְן נַאֲךְ דִּיר.

יונינגעכט, לבנה געכט, מיליאנען שטערנדיקע,
אטעמען מיט כישוף אָונְן מִיט לִיּוֹדְנָשָׁפְּטָן;
איַן אֲנַעַץ פָּוּן טְרוּיכְמָעִירִיעַן אוֹיְנְגָעְשְׁפִּינְט,
וועלן מיר פָּאָרוֹזָנְקָן, איך אָונְן דָּוּן.

מַאֲרָגָן — אַיְן נַאֲוָאָכְרִינְגָעַטְּ לְאַנְגְּוּוּיְלָקָעַ,
וועלן מיר זִיךְ זַעֲמִיקָן, דָּעַמְאָנְגָּנְדִּיָּן,
יעַנְעַן יונינגעכט, לבנה-געכט, מיליאנען שטערנדיקע,
וועאָס אַטְעָמָעָן מִיט כִּישּׁוֹפְּ אָונְן מִיט לִיּוֹדְנָשָׁפְּטָן.

צו א מידל

און אויב דו רעדסט מײַן שפֿראָך, דאָן מוות דו פָּאנְגען שוויינְגֶן,
איך בין אין אלטער בוים מיט טויזנט יונגען צוויגֶן,

יעדרע צוויגֶן אַנְ'אָוִיג, זע איך אלֻץ אַרוּם,
מיינְגע אַוִינְג אָפָּן, מיינְגע לְיפָן שְׁטוּם.

שמאָלָע שטעגן פִּירָן אַרוּם צו שליאָכֶן ברִיטֶיט,
איך האָב אָפָּעָלָע שליאָכֶן מיינְגע טְרִיטְ צְזִוְוִיט,

זְיַוְוָןְ מיינְגע פִּיס צְעַבְּרָעֵנְטְ פָּוֹן שְׁטוּבְ — אָן דָו
אָפָּשֶׂר, אַין דִּין שָׁאָטֶן וּוְעַל אַיך קְרִיגֶן דָו.

איך האָב פְּרוּוּן שְׁטָאַלְצָע גַּעֲטִינְסֶ, אַין זַיְד אָן פָּוֹך גַּעֲלְנוּלָט,
מיט זַיְעַר הַאנְט גַּעֲשְׁטְרִיקְט גַּאֲרְדִּינְעָן — פָּוֹן גַּאֲט אָן מַעֲנְטָש פָּאַרְהְוִילָט,

הָאָב אַיך אַין מיינְגע אַרְמָס, זַיְיָ וּוּ קִינְדְּרָע אַיְינְגְּעוּוּגֶן,
און זַיְעַרְעָ גַּעֲלִיבְטָע מִיט מִינְ שָׁאָרְפָּן בְּלִיכְ בָּאוּגְט,

נַאֲכְרָעָם זַיְיָ גַּעֲשְׁלִידְעָרָט וּוּ מַעְ וּוּאָרְפָּט אַהֲונָט דָעַם בְּיַיְן,
הַיְנָט וּוּאָס בְּעַטְן דְּחָמִים, אָפָּעָלָט צְעַפְּוִילְטָע צִיְּן —

און אַיך, אַיך וּוְעַל נִיט קְנִיעָן זַיְיָ אַבעְלָעָר צו דִּין טְרָאָט,
אַמְתָּה, בִּיסְט אַגְּעָטָן, — קְנִיט דָעַן גַּאֲט צו גַּאֲט ? —

מיינְגע בְּרִיטְמָע שליאָכֶן פִּירָן צו דִּין טִיר,
דְּיוֹנְעָ זְגִיזָאָן וּוּעָגָן פִּירָן גַּלְיוּד צו סִיד.

ליד פון האס

אומזוסט דער בטהון ! —
 די זוּן ווועט איזן קעלערם, איזן שטוייבישע,
 אוֹיריע וואָריכע שטראָלן ניט שיקן;
 די בעטלערשע תפילות פון גלוֹיבישע,
 אוֹן רהמִים־פֿאַצְצִישׁ בליכֶן,
 ווועֶן צוּ הימֶלעָן פֿאָר' עַסְפָּנְטָעַ,
 סיינמאָל ניט, קיינמאָל ניט גוּרִיבָן,
 פונקט וויִ די העצער פֿאַרְשְׁטִינְעָרְטָע,
 ווָאָס טָרָאנָן פֿאַרְבָּאָגָן דעם צַיִיכֶן
 פון קַיָּן,
 אוֹן פְּרִיּוֹדִיקָן: „זָלְסָט לֵיבָן דִּין שָׁבָן“... —
 אָוּמִיסְט דָּעָר בְּטָהָן ! —
 פְּרָאַלְט אָוֹפֶן די ווּלְטָן מִיט צָאָרָן — אָוּשׁ קְרָאָכֶן
 זָלְסָט פֿאַרְשְׁטִינְעָרְטָע הָעֲשָׂר אָוּנְגַּטְעָר !
 אוֹן זָלְסָט זָדָאָר דָּוִיטָעָר גַּעֲלָכְטָעָר צָלָאָכֶן,
 אַיִן שְׁטוּרְמִיךְ גַּעֲוָרְבָּל פָּוּן צָאָרָן־גַּעֲוָוִיטָעָר,
 דָּעָר האָס פָּוּן גַּעֲנָאָרְטָע !

אומראָן

פְּלַאֲמַט דִּי אָוּמָרוֹ פֿוֹן דָּעֵר צִוְּיט,
אַיִּין מִינְעַ בְּלִיקְזָן;
רוּפֶט אָוֹן פְּאָדָעָרט, שְׁלַטְת אָוֹן שְׁרִיּוֹט
אָוֹן זְוַכְת אָ תִּיקְזָן.

פְּלַיְסַט דִּי אָוּמָרוֹ פֿוֹן דָּעֵר וּוּלְטָט,
אַיִּין מִינְעַ גְּלִידָעָר;
אוֹן פְּבָרִוָּת פֿוֹן הַיְז אָוֹן קַעַלְט
דוֹרֶךְ מִינְעַ לְיָדָעָר.

2

אין קלאפערוי פון פויקן, אין ברזונגרוי פון טאצן,
וועט איר, ווילדע ברואים, נארישע פאייאצן,

יאנן איבער פעלדר, יאנז ווי פארסט'טע,
וועי א מהנה שדים, העסלאכע, פאראדאמטעה.

AIR, פון הונגער שוואכע, אוון פון פיבער קראנקע,
וועט איר מיט די שפיזן אוון די שועערן בלאנקע,

פאכן אין דער לופטן אוון ניט אונטערשידן,
פון א שוועסטער אײַין אוון א ברודער מידן.

אײַין בלוט פאָרגֿין אוון זיך זעלבסט פאָרגֿיכטן;
אוון די שיינע דרישות, אוון די אלע פּלייכטן

וואָס צו אַיך געפְּרִידִיקְט, האָט דער "זון פון גאט",
וועילן בלוט באַשפִּיטע, בליך ווען פון שפָּאט...

3

מ'וועט מיט טראמפיטן ניט שאָלָן,
זינרייך ניט שעַלְטָן;
וואָן ס'ווּלֶן ווי חורבות צעפָאָלֶן
אייערַע ווּלְטָן.

מ'וועט דאָן ניט יובַלְעָן אוֹן לְוִיבָּן,
טַמֵּט באָרָאָבָאָנָעָן;
ס'וועט אייער שאָנד אָוש פָאָרְטוּבָּן
דעם רְוִישַׁ פָּוָן ווּאַלְקָאָנָעָן.

מ'וועט אַיְיךְ אַיְיךְ קְיוּטַן ניט שלְוִיסָּן
בָּאוּגְּנָטָעָן מָאָרְשִׁירָן —
ס'וועט אַיְיעַר אַיְינַן גְּעוּוִיסָּן
צָום שאָנְדָר-קָלָאָץ אַיְיךְ פָּרָן.

דרייסיך יאר!

שווין צום טויזנטן מאל האך איך איבערגעזאגנט,
יענען אלטע תפילות וואָס גוטע מענטשן האבן מיך
אויסגעלערנט —

שווין צום טויזנטן מאל !
אייצט שטיי איך אין א ווינקל חדר ווי א שטומער,
סײַן נײַע געטער פֿאָר די אלטע געטער, פֿאָן איך ניט —
אָז צוּת געווען: ערלאָך גוט און פרום,
אט באָלֶד שווין דרייסיך יאר —
דרייסיך יאר!
אייצט, וואָס טומט מען אייצט —
וואָאָס ?

שטערן

הויך איזן הימל פלאםען שטערן,
ziejt דעם מענטשנ'ס אויג איהיז;
יעדרער נפש האט זיין שטערן,
יעדרער שטערן האט א זין.

ווערט א נפש'ס פארלויזן,
לעשת זיין שטערן זיך דערבייז,
ווערט א נפש'ס גבעיזן,
צינדט א שטערן זיך אפסנייז.

פינקלען שטערן העל און בלאנקן,
שטראומט די פרויד פון זוי ארויס,
בלאסע שטערן קריינקלאך צאנקן,
ביז זוי לעשן שטיל זיך אויס.

בלזיז מײַן שטערן וואנדערט וווײַיט,
שפּרִיזֶיט דעם הימל הער און הין —
זוי דער שבָּל נאָך דער צײַיט,
זוי דאס לְעֵבָן אָן אַ זִין.

אנזאג

אַפְּדָרֹס פָּן וְאַנְדָּרְטָרוֹיט,
אֲפָלִיאַכְּן וְוַיִּיט אָוּן בְּרוּיט,
פָּן דּוֹרוֹת בְּרָאָוּעַ פְּרָאַלְעַטְאַרְיוּעַ,
חַיְמַלְאָוּעַ אָוּן מַאְטַּט,
אַיְרַהְאָטְרַי עַרְשָׁטוּ אַמְּרוֹזְוִימָעַן,
טִיף אֵין פָּאַלְקַ פְּאַרְזָוִיט,
צַו אִירְבָּאַלְאַנְגָּט, פָּן פְּרִיְהַיְיט-בּוֹרַה,
דָּאַס סָאַמְעַ עַרְשָׁטוּ בְּלַאַטַּט.

דָּא אָוּן דָּאַרְטַּ, פָּן אַלְעַ עַקְןַּ,
אָוּן דַּי וְוַיִּטְסְּטוּעַ עַרְטָרַעַ,
סְקוּמָעַן שְׁלוֹחִים אַוְמַבָּאַמְעַרְקָט —
מִיט אַנְזָאָג זַיְךְ צַעַשָּׁאַלְןַ;
פָּן זַיְךְ זַעַלְבָּסְטַּ סְפָּאַנְטָאַן זַיְךְ פְּוּרְמָעַן,
בְּכַשְּׁטָאַכְּן אֵין וְוַעֲרַטָּעַ;
מוֹטֶיק, מוֹטֶיק הַאַרְעַפְּאַשְׁנוֹס !
שׁוֹנוֹאָהָלָט בָּאָם פָּאַלְן !

לְוַפְּט פְּוֹלְסִירַט מִיט נַאֲדָלִישְׁפִּיצִיךְ,
אוּיפְּרִירִים - שְׁרוּיט - אַטְמָעַן,
פְּיַבְּעַרְטַּ צִיטְעַרְיךְ דַּי וְעוּלַט,
אֲהַ וְוַאֲקְלַנְדִּישְׁעַ קְנִי;
הַאַרְעַפְּאַשְׁנָעַר אַוְאַנְגָּנָאַרְד
מַאֲרַשְׁירַט פְּאַרְאָוִים אֵין נַאֲמָעַן,
פָּן פְּרִיְהַיְיט-בְּאַנְגָּעַר אַוְיְנַעַשְׁמִידַט
פָּן צַוְּנַטְעַרְדוּטַן גְּלִי.

שִׁיקָּגָע

א שטאט פון חיזירום אונ אקסן,
אף פיר אונ אפ צוויי ...
האט זיך דער מאנסטער צעווואקסן
אונ מיט ווילדן געשרי,
ערעוועט — שיקא-גע !

יאן זיך הונדרערטרער באגען,
טאג איזן אונ טאג אוים;
ווײיסט ניט וואוהין אונ פון וואגען,
אריזן אונ ארויס.

שטאל אונ אייזן, רoid אונ פראיע,
אונ אפ קוימענדשפיצן הויך,
הייננט א שוערע, דיקע במארע,
אנגעזאפט מיט שוויס אונ רoid.

מענטש, מאשיין אונ רoid מיט דאטא,
איין אן איכטערידען קאמפ —
שיקא-גע !

שְׁמַאֲת

טומל, פאך און רויש — און וואָרְקָעָרִי
פֿון זַילְבָּעֶר ווֹוִיסָּעֶ, עַרְלָאָךְ שְׂטִילָעֶ טַיבָּן,
שְׁטוּבֵ אָןְ רַוִּיךְ אָןְ שְׁוִינְדָּלֶ נַאֲרוּרִי,
אָןְ אַירְדָּעָלֶן מִיטֶּ אַ טִּיפָּן גַּלוּבָּן.

וּוִסְטָעַ פָּאַלְיִיעַם וּוּאַם בְּעַטְלָעַן אָוִיט אַ גַּרְאָשָׁן,
שְׁפָעַלְוִיאָנָטֶן בְּלַעַנְדוֹן מִיטֶּ מִילְאָאָנָעָן,
וּוַיַּנְסֵ פָּוָן חָוֶר מִיטֶּ גַּלְאָנָץ אַין אוֹגֶ פָּאַרְלָאָשָׁן
זִוְּטַ בָּאַ זַוִּיטַ, מִיטֶּ קְרִיּוֹן אַין הַאָנָטֶן, אַ נָּאָנָעָן.

ביבער

(פון אינגליש—וואלטער)

און אלטער גאָס ענדערט זיך;
 אָן אלטער בויַם שטארבַּט אָפַּ,
 אָן דאס גרוּעַ פֿעְצָעַלַּע וּוְאנְדָּרַט אָוּעַקַּ,
 בְּלוּזַּי דִּי בִּיבְּער אֵין שְׁרָאָנֶס
 זַיְינַען דִּי זַעֲלַבָּע.
 אָן אלט חווּוּ בְּרַעַנְט אָפַּ;
 אָן אלטער לִיבָּעַ פְּאַרְגְּעַסְוָן,
 אָן אָן אלטער פְּרִיְונַט וּוְאנְדָּרַט אָוּעַקַּ,
 בְּלוּזַּי דִּי בִּיבְּער אֵין שְׁרָאָנֶס
 בְּלִיבָּן.

ברודער!

זע איך דיר יאנן גאנץ פרי צום פאבריך,
שפיר איך פון נויזלאכע ארכבעט דאס נלייך,
וויס איך ניט וואו צו באהאלטן מיין בלוייך,
פון שאנדער, וואס איך, א פאייאץ אפ א שטראיך,
בין אין "געועלשאפט" דער נויזלאכער.

זע איך דיוין האנט מיט מאזאליעס באדרעקטט,
פון ערלאכער בראצע עקניניטשט און פארפלעקטט,
שפיר איך די וועלט-מאכט, וואס אין דיר שטעקטט,
און די "געועלשאפט" מיר עקלט און רענט —
זיי דינקען — איך בין דער נויזלאכער.

מִיר

(די פאעשן א מותנה)

מיר זייןען ווי צונגע-אזווע גלאקער,
 וואס קאנען צום אויסטריך ניט קומען;
 שטייען מיר טעטפ ווי דרי פלאקער,
 אוון פאנצטער פון וועלט-שיי — אוון שטומען.

אט זעם, ווי פון גרויקיות מיר בליען,
 אין גראנגל פון נעכטן בייז מארגן;
 אוון פאננט וואו א פונס אן צו גלייען,
 וווערט ער פון אומעט דעררווארגן.

אורשפרונג פון דורות פאעתן,
 ווי גערן אייך וואלט אייך פאראטן —
 או פארברענט וואלטן ווערן די בעטן,
 צווזאמען מיט מאמען אוון טאטן !

א פְּרוּי ווֹאָרֶט אַפְּ מִיד

(אוונגליש—וואלט ווהיטמאנ)

א פְּרוּי ווֹאָרֶט אַפְּ מִיר, אַלְצֵי פָּאָרָמָאנְט זַי, קִיּוֹן זַאֲךְ פָּעַלְתָּ,
דַּאֲךְ ווֹאָלְטָ אַלְצֵי גַּעֲפָעַלְתָּ, ווֹעַן גַּעֲשָׁלָעַכְטָ ווֹאָלְטָ גַּעֲפָעַלְתָּ,
אַדְרָעָ דַּי זַרְעָ פָּוּן רִיכְטִיקְסָן מַאֲזָן ווֹאָלְטָ גַּעֲפָעַלְתָּ.
גַּעֲשָׁלָעַכְטָ פָּאָרָמָאנְט אַיְן זַיְיךְ אַלְצֵי, קַעֲרְפָּעַרְעָם, נְשָׂמוֹת, דָּעַרְקָלְעָרְנוֹנְגָעָן,
זַיְכְּרָעָם, זַיְבְּרָעָם, צָעַרְטִילְיְקִיטִים, שְׁלוֹסָן, דָּעַקְלָאָרְאַצְיָעָם, לִידְעָרָ,
נְעַבְּאָטָן, גַּעֲזָוָנָט, נְוֹטָעָ טָاطָן, שִׁינְיְקָוָנָגָעָן, אַלְעָ לִיְּדָוָנָשָׁאָפָטָן,
לִיבָּעָם, שִׁינְיְקִיְּטָן, צַוְּבָעָן אַפְּרָדְרָעָד,
אַלְעָ קָעְנוֹגְרִיכְן, רִיכְטָעָר, גַּעֲטָה, צַוְּקָנְבָּטָקָעָ מַעֲנְטָשָׁן אַפְּרָדְרָעָד.
דַּי אַלְעָ זַאֲכָן פָּאָרָמָאנְט גַּעֲשָׁלָעַכְטָ אַיְן זַיְךְ,
יַעֲדָרָעָ זַאֲךְ אָזְן אָזְן פָּאָרָ זַיְךְ — אָזְן מִיטָּ רַעַכְתָּ.
מִיר אַיְזָן לִיבָּ דַּעַרְ מָאָן, ווֹעַלְכָעָ פָּאָרְשִׁטְיָוָט אָזְן אַנְעָרָקָאָנָט אַוְמְפָאָרְשָׁעָמָט
דָּאָס פָּאָרְנִיגָּן פָּוּן זַיְן גַּעֲשָׁלָעַכְטָ,
מִיר אַיְזָן טִיעָרָ דַּי פְּרוּי, ווֹעַלְכָעָ אַנְעָרָקָאָנָט אַיְרָ מִין, עַפְנְטַלְאָךְ אַוְמְפָאָרְשָׁעָמָט.
אַיְצָט ווֹלְ אַיְךְ זַיְךְ אַפְּזָוָנְדָעָרָן פָּוּן רִיוְצְלָאָזָעָ פְּרוּיָעָן,
אַיְךְ ווֹלְ פָּאָרְבִּרְיִינְגָעָן מִיטָּ אַיְרָ, ווֹעַלְכָעָ זַוְאָרָט אַפְּ מִיר,
אַיְן מִיטָּ יַעַנְעָ פְּרוּיָעָן, הַיִּסְטָלְוִטְקָעָ, פָּאָסְקָעָ פָּאָרָ מִיר
אַיְךְ זַעַ, אַזְן זַיְיךְ פָּאָרְשִׁטְיָוָט מִידָּ אָזְן אַנְטוֹאָגָן מִיר נִיטָּ,
אַיְךְ שְׁפִירָ, זַיְיךְ זַיְינָן ווֹירְדִיקָ, אַיְךְ ווֹלְ זַיְן דַּעַרְ שְׁטָאָרְקָעָרָ מַאֲזָן פָּוּן יַעַנְעָ פְּרוּיָעָן.

זוי זיינען אפ איין האר ניט ווירדיקער פון מיר,
 ברוין זיינען זיויער פנימ'ער פון זונשיין אוון זוינט,
 זיויער ליב באזיצט די פראכטפלווע בויגזאמקיות פון קראפט,
 זוי קאנען שווומען, רודרוזן, ריאטן, ראנגלען, שיסן, יאנן, אנגרייפן,
 צוריקציען, שטיינן פאראויס, שעגען, זיך זעלbstט באשיצן,
 זוי זיינען שליסלאך אין זיויער דעכת — רואיך, קלאר, זיכער מיט זיך.
 איך צי איך צו נאענטער צו מיר, איך פרויין,
 איך פאן איך ניט אועעלאָן, איך וועל איך צופרידן שטעלן,
 איך בין פאר איך, איך זענט פאר מיר.
 ניט בליז פאר אונדיזערטווען נאר פאר אנדערע,
 איינגעhilט אין איך, שלומערן גרעסער דיבטער און העדרן,
 זוי אנטזאנן זיך דערוואָן פון אן אנדער מאָן'ס באַרירונג, אויסער מײַן.
 איך בין איך, איך פרויין, איך שלְאָג דודר מיין וועג,
 איך בין גרויזאָם, שטארק, שאָרָה, אַנטשְׁלָאָסָן, אַבעָּר איך ליב איך,
 איך טו איך ניט וויי מעָר ווי ס'אייז נויטיך פאר איך,
 איך ניט אַבעָּר די זאָפֶט וועלכע פְּלָאָנְצָט
 פְּאָסִיךְ זוֹן אָוּן טְבָּטְעָר פְּאָר דְּיוּזָע שְׂטָאָטָן,
 איך דרייך מיט לאָגְנוֹאָמָעָן, דְּוַיְעַן מְוַסְּקָל,
 איך קלאמיר זיך איין ווֹרְקָנִיךְ, אוון פְּאָרְנָעָם ניט קְיִינָע גְּבָעָטָן,
 איך צי פְּאָר קְיִוָּן פְּאָל ניט צְרוּיךְ,
 איך ווֹאָג ניט צְרוּיךְ צְרוּיךְ בֵּין ווֹאָגָען בְּזַוְּעַל קָאָסְטוּן אלְאָז,
 ווֹאָס ס'הָאָט זיך איין מיר אַנְגְּעוֹזָאָמָלָט פון אַזְוִי לאָגָן.

דורך איזיך לאו איזיך פריי אלע פארצויומטע טיבין אין מיר,
 אין איזיך פאַרוויל איך אַזְוִינָט יאָר פֿאָרָאוּס,
 צו איזיך באַהעפֶט איך דאס בעסטע און טיעערסטע אין מיר און אַמּוֹרִיקָעַ,
 די טראָפָנָס וועלכָע איך באַטְרוֹנָס איזיך, וועלכָע אוַיְפָשְׁטָעלָן אַדוֹר,
 פֿוֹן מוֹטִיקָעַ, אַטְלָעְטִישָׁע מֵיְדָלָאָךְ, מַאְלָעָר, מוֹזִיקָעַר אָוֹן זִינְגָּעָה,
 די סִינְדָּרָעַ וועלכָע איך וועל איזיך באַשָּׁאָפָן,
 וועלכָע גַּבְוִוִּין סִינְדָּרָעַ נָאָךְ זַיְעָר דָּיִר,
 איך וועל פֿאַדְרָעַן פֿאַלְקָאנָמָעַ מעַנְעָר אָוֹן פֿרְוִיעָן
 פֿוֹן מִינְיָעַ לְיֻבָּעַ-פֿאַרְוִוִּילְוִוְונְגָּעָן,
 איך דערוֹואָרטָם, זַיְיָ אַזְלָן פֿאַרְוִוִּילָן מִיט אַנְדָּרָעַ
 ווֹי איך מִיט איזיך פֿאַרְבְּרִוִּינָגָן אִיצְטָמָן,
 איך וועל דערוֹואָרטָן רַעֲזַלְתָּאָטָן פֿוֹן זַיְעָרָעַ נִסְנְדָּע שְׁטָרָאָמָעַ
 ווֹי איך דערוֹואָרטָם פֿרוֹכָּטָן פֿוֹן די נִסְנְדָּע שְׁטָרָאָמָעַ
 וועלכָע איך נִיב איזיך אִיצְטָמָן,
 איך וועל דערוֹואָרטָן לְיֻבָּעַ פֿרוֹכָּטָן, גַּעֲבָרָטָן, לְעָבָן, טְוִוָּטָן,
 אָוְמְשְׁטָעַבְלָאָכְקִיּוֹת — וועלכָע איך פֿלָאנָץ מִיט אָוִי פֿוֹלְלָיְהָעָן אִיצְטָמָן.

פֿאָרְדָּאָט !

(פאָקָאַ-וּוָאנְזָעַטִּים וּאַ-רְּצִוִּיט)

ס'וועלן צוקונגעטישע דורות ווען אויפֿמיישן דאס בעלאט,
פֿון יאָר נֵיֶוץָן הַנְּגַדְּרָת אָזֶן צֻוָּאַנְצִיךְ אָזֶן זִיבָן;
וועט אַרְוִיסְגָּלְאָצֶן פֿון יַעֲמֹדְעָר שָׂוֶה דָּעָר פֿאָרְדָּאָט,
פֿון אָונְדוֹ אַלְעָמָעָן קָעָגָן זִיךְ אַלְיוֹן פֿאָרְשְׁרִיבָן;

מיר האבן ווי די בעטלער דאן, געKENיט פֿאָר גָּרוּס אָזֶן קְלוּין,
אוֹן פֿראָטָעַטְיָרָט מִיט פְּרָאָזֶן — פֿעַסְעָר פְּלָיְט מִיט פְּנָנֶט —
אוֹן דָּעַרְוָאָרְטָעָט יוֹשֵׁר פֿון הַעֲצָעָר — שְׁטָאָל אוֹן שְׁטְיוֹן,
געלעקט די האנט פֿון מַעֲרָדָר ווי צַיְּוָן-לָאָזֶן, קְרָאַנְשָׁע הַינְּטָן !

מיר, מִיט ווַיְיב אוֹן קִינְד פֿון נַוְיָּת אוֹן פְּיָיָן גַּעֲנָאָטָן,
פֿון דִּיכְטָעָר, פְּרִיסְטָט אוֹן תְּלִיּוֹן גַּעֲנָאָטָן אוֹן אַוְיְסְגָּלְאָכָט —
דָּאס בְּלֹוט פֿון די מַאְרָטְיָרָר הַאָט קָעָגָן אָזֶן גַּעֲנָאָטָן,
אוֹן מִיר האבן נִית גַּעֲשְׁטוּרָמָט מִיט שַׁוְעָרָד אִין שְׁלָאָכָט !

„ווען דיוון שטאָרְקָעֶר אַרְטָם זּוֹיל,
בלוּבוּן אַלְעַ רַעֲדָר שְׂטוֹלָה.“

סְטוּרִיָּק!

אַיר נַאֲקָעַטָּע, אַיר בָּאַרְוּוּסָעַ, קַנְעַכְתִּ-פָאַטְרִיאָטָן,
אוֹנְטָעַר אַלְעָרְלִי קַלְיָוִן שְׁמָאַטְעַפְּאַנְעָן,
פּוֹן אַלְעַ פָּעַלְקָעַר גְּרוּוִים אָוֹן קַלְיָוִן —
וּוּפְיָלְטָאָנוּן שְׁטָאָל אָוֹן אַיְוָן הַאָט אַיר שְׂוִין צְיוֹאָטָן,
צּוֹ שְׁמֵיָּן שְׁוּעָרָן, בִּיקְסָן אָוֹן קַאנְאָנוּן,
שְׁעָנוּ זּוֹרְקָלְיָוִן ?

וּוּפְיָל בְּעָרְגָּן מִוְּטָ לְיָוִם אָחַ צִוְּגָל אַוְסְנַעְקָנָאָטָן,
אוֹן טְוָרְמָעָס אַוְיְבָגְנַעַשְׁטָעָלָט פָּאָר זּוֹרְקָל אָוֹן וּוּבָקָ אָוֹן סִינְדָּגָן ?
וּוּפְיָל מָאָל, פּוֹן הַעֲרֵשָׁעָר, וּוּוּרָעָם אַירְצָעָמָרָקָטָן ?
אוֹן וּוּפְיָל מָאָל גַּעַנְאָרָט אַיְיךְ, בָּאַלְיוֹידָקָט אָוֹן בָּאַשְׁפִּינְגָּן !
אוֹן וּוּפְיָל וּוּלְדָעָר תְּלוּוֹת פָּאָר זּוֹרְקָלְיָוִן צְעִינְגָּן ? —
אַיר נַאֲיוּוּ רַיְוָן — טּוּבָק אָוֹן שְׁטוּסָם אָוֹן בְּלָנְדָן !

דָּעָר גַּעֲוָיִין פּוֹן דָּרוֹתָה, אָוֹן רְוִישָׁ פּוֹן דִּי מַאֲשִׁינָּעָן —
סְטוּרִיָּק, סְטוּרִיָּק, סְטוּרִיָּק ! — הַאֲרֻפָּאַשָּׁנִים !
אָפָּ דִּיְנָעָ אַקְסָלָעָן שְׁטִוְיָעָן חִימְלָ-קָרָאָצָעָם, רְיוִיסָע !
נְלִיְינָעָ העַנְטָ צְעַשְׁיָקָן תּוֹזְוָנָטָר דָּאַמְּ-שִׁיפָּן,
דִּיְנָעָמָךְ אַוְיָס דִּיְוָן פְּלִיזְיָעָן אָוֹן צְעַשְׁמָעָטָר זּוֹי !
אַיְכָעָר אַלְעַ יְמָעָן וּוּוּיטָ אָוֹן בְּרִוּיטָ !
דוֹ בִּזְוָטָ דָּעָר דָּוְפָּפָן דָּעָר וּוּלְטָ —
סְטוּרִיָּק !

הענרייך היינע

נאכט נידערט אָפַּ שָׁאַטְנְדִּישָׁע שְׁטִינְן, —
כ'חאָב מֵיר אַיִּז אַ לִיד דֻּרְמְאַנְטַ, אַ שְ׀יַינְעַ,
כ'וּעַל מֵיַּן שָׁאַרְפַּן אָוּמַרְהַיִינְט פָּאַרְווֹיגַן,
מיישנדיש דְּאָס בָּורְ פָּוָן הענרייך היינע.

כ'חאָב מֵיר אַיִּז אַ לִיד דֻּרְמְאַנְטַ, אַ שְ׀יַינְעַ,
פָּוָן אַ שְׁמוּעַם אֶזָּא, גַּעֲפִירַט אַיִּן הַוְּבָעַ סְפָעָרַן,
דָּעַם אַיְנָהָלַט נְטַ אָוְנוּדוּ אַיבָּעַר הענרייך היינע,
דְּאָס לִיד אַיִּז וּוּגַן מַעֲנְטְשָׁנְדִּינְד אַוְן שְׁטָעָרַן:

ס'הָאָבָּן שְׁטָעָרַן אַמְּאָל גַּעֲנוּמָעַן דִּיסְקוֹסִין,
וּוּגַן גַּלְיכַּן וּאָס אַיִּז אַפְּרָדְרַעַד פָּאַרְשְׁפָּרִיטַן,
וּוּגַן מַעֲנְטְשָׁנְזַן אַוְן דַּי לִיבָּעַס וּאָס זַיִּ פִּירַן,
זַיִּעַר וּוּגַן אַיִּז מִיט לִיבָּעַס גַּלְיכַּן בָּאָנְגָּליַּט.

נַאֲך פַּיל שְׁמוּעָסַן פּוֹל מִיט סְנָאָה, זַיִּינְעַן עַנְרְלַאָך,
די שְׁטָעָרַן גַּעֲקוּמָעַן צָוָם בָּאַשְׁלוּם,
אַז לִבָּעַ פָּונְקַט וּוּי מַעֲנְטְשָׁנְקִינְד אַיִּז שְׁטָעְבָּלָאָך,
סְוּזַּ אַיִּז פָּוָן לִבָּעַ דָּעַר גַּעֲנוּסָם.

אַבָּעַר שְׁטָעָרַן הוֹיךְ אַיִּין חִימָל אַיְוִבִּיךְ בְּלָאָנְסָן,
אוּמַעְנְרְלַאָך אַיִּז דְּאָס פְּלָאָס פָּוָן זַיִּעַר סְנוּיטַן,
זַיִּ וּוּיְסַן נִיט פָּוָן גַּסְיָהְצָעָר אַוְן צָאנְקָן,
אוֹן זַיִּ פּוֹלְן נִיט וּוּי מַעֲנְטְשָׁנְזַן נַאֲכַז טְוִיט.

א וועלט דאס איז !

או מען קאן שווין היינט א ווארט ניט טרויען
אפֿלו זיך אַלְיָוּן !
באָדָאָרְפָּסְטוּ טְרָאָגְנִישׁ שְׂטִימָנוֹג, וּוַינְקָט
איין אויג צום צוּוִיטָן — ווַוִּין !
אוֹן ווָעֵן פָּאָלְשׁ גַּעַשְׁטְּרִינוּנְגָּטָעּ טְרָעָרָן,
נְרִיכָּן פּוֹנְקָט אַין צִיל,
קייכָט ווּעָרְטָה אַין הָרָצָן, — בְּרָאָוָא,
דוֹ פָּאָרְשְׁטִיסְטָט דַּי שְׁפִּילָן !

די פרָאָזָע “טִיף אַין הָרָצָן,”
איין אַ וְאָרְטִישְׁפִּילּ בְּלִוִּין אֹזָא,
אוֹ אַטְּדָא קְרִיבְעַסְטוּ, אַוי אַן ווַיִּ
אוֹן אַטְּדָא — כָּאַכְּאַכְּאַ
אוֹן שְׁוֹנְדֶּרְבְּלָעְטָעָרּ פָּאָרְשְׁפְּרִיטָן זִיךְ
איין צְעַנְדְּלִיקָעָרּ מִילִיאָן,
אוֹן אַיְינְשְׁטוּינְסּ בִּילְדּ דֻּעְשְׁיִינְטָן צַוְּ נְלִיּוֹן
מייט אַ סּוֹלָאַקְטְּשָׁעְמְפִיאָן !

אוֹ פְּרָעָםּ אַין מעַן צַו זִיךְ אַלְיָוּן,
אוֹן אַיְינְן פְּלִוִּישָׁ אַן בְּלִטְטָן,
אוֹן אַפְּגָנוּוֹוִישָׁ דָעָרּ גַּרְעָנִיּ אַין,
צְוַוִּישָׁן שְׁלַעַכְתּ אַן גּוֹטּ,
אוֹ יּוֹשָׁר אַין נִיטּ צּוּמָּן אַנוּעָן
דוֹרְכָּן גַּרְעַסְטוּ טְעַלְעַטְקָאָט —
אוֹן שְׁפִּוּטָה דַּיר ווּעָרְטָה אַין פְּנִיםּ אַן,
איין שְׁעוֹרָאָפּ אַ פִּילְאַנְטְּרָאָפּ !

א שנייד-טאנץ

מע האט שפעט אין הארכט א מענטשן באגראָבן,
מייט לאפערטעס ערעד און שנייד פארשאָטן —

און זען: —

צום טיוויל! —

דעך שנייד האט געמאָלן מיין שאָטן,

מיין לאָט —

פונקט באָט פרעםַדָּן אין קבר — מיין לאָט!

מייט ערעד און מייט שנייד טוֹפֿ פארשאָטן;

און אָרֶד אָ געקבְּטָעָר, אין ווִילדָן גָּלְאָט,

יאָגָן זִיד אָום אין שניידְּאַיסְּקָן רְוִים,

אין שניידְּאַיסְּקָן רְוִים ...

שווועטען ערל מיין !

פנימ'אך בלאסע, ליילאך פארשמאכט,
 אויגן פארטרערטעה און אימער פארטראכט,
 אידישע טאכטער, שווועטען ערל מיין,
 זינג מיר פון אידישע צרות און פיין —
 די מערדר !
 די שענדר !

וועס אין מיין הארץן א שרעקלאכן האט,
 פאר יעטוויזן ברודער פארמוושעט אין נאט,
 דעראיןער מיין אויער, דעם הילפלאו גשרוי
 פון יעטווידער שווועטען געשענדערט פון זוי —
 די מערדר !
 די שענדר !

אידישע טאכטער, שווועטען ערל מיין,
 זינג מיר פון אידישע צרות און פיין,
 וועס אויפ מיין ראכען, א העילשן פלאט,
 דוטער פון בלוט און טיפער פון ים,
 און מײַנע אויגן, פול זוריקע טערן,
 ואָן ווי ווֹרִיךְ לְאֹוּ פָּרְצָעָן
 די מערדר !
 די שענדר !

אידישע טאכטער, שווועטען ערל מיין,
 זינג מיר פון אידישע צרות און פיין.

* * *

אָזּוֹי אָוֹן אָזּוֹי

(פֿאַלְקְסִ-מֶּאֱטְיוֹו)

די מעשה דערפּון איז אָזּוֹי אָוֹן אָזּוֹי,
וּאַסְ-זַעַם זָאַל דָּאַסְ מִינְעָן?
טַיְךְ אֵין חָאָרְצָן שְׁרַעַכְצָט וּוּרְ, אָוֹי,
אוֹן עַס וּוַילְטַ זַיְךְ וּוַיְנָעַן.

אָזּוֹי אָוֹן אָזּוֹי, אָוֹן אָזּוֹי אָוֹן אָזּוֹי,
וּאַסְ זָאַל דָּאַסְ בָּאָדִיְיטָן?
נָאָר אִיךְ אַקְעָר, נָאָר אִיךְ בּוּי,
נִימְטַ פָּאָר זַוְּ, — פָּאָר לִיְוָטָן.

וּוַיְדַעַר אָזּוֹי, אָוֹן אָזּוֹי אָוֹן אָזּוֹי,
אָךְ, די יָאָרְן שְׁוּבָן,
אוֹן מְזֻעוּרָת שְׂוִין אַלְטַ אָוֹן גְּרוּיַּן,
גְּרוּיַּן דָּאַסְ יְוָנְגָן לְעָבָן.

ווארנוונג

איך וועל א צוים פון שטיין,
ארום מײַן חורבָּה בוייעז;
אוֹן וועל שוֹן זיך אלְיאָן
סִיּוֹן אַיִּינָן וואָרט ניט טרויעַן.

נָאָר ס'וּעָט מֵיַּן בַּיּוֹעָר הַונְּטָה,
אַיִּיך טִיר אָוֹן טַוּעָר צָאָמָעָן;
אוֹן מָאנָעָן שַׂיְלָאָקָס פָּונָט,
מִיט בְּלוֹט אָוֹן בֵּין צְוֹאָמָעָן!

אלט-ני

48

מִשֵּׁיחַ

משיח

ס'וועלן צענדייקע טויזנטע פינגער זיך פלעטען,
אין איין מאכטיקע האנט,
ס'וועט מיט האסטיקן שוואונג, אין קאמפ אין גערעטען,
דער וועלטן-גינגענט.
זיין ריזוקן פויסט דאן דערהיובן.

ס'וועלן צענדייקע טויזנטע פים זיך צעשפאנען,
די טרייט פון גינאנט!
ברוסט-בארויסטר און הארע-באראבען,
און פלייעס — אַ ווֹאַנט! —
וועט דער מארש אלע וועלטן פארטויובן.

משיח, משיח מיט פויסט און פארמעסט!
און האסטיקן דראנג!
די קיוטן צעפראַלט פון אנטישידענען וועסט
און פריה הייט-געזאגן! —
וועט דער מארש אלע וועלטן פארטויובן.

מיין ברודער

(הבריאיש—ש. נפש)

אוועש איז מיין ברודער פון מיר — און פארלויין,
 פארבלאנדזשעט און ערטר זיך ניט אום:
 אָפַּ וווען, אָפַּ שטונן, ער האט זיך פארפלאנטערט,
 און האט זיך דערווויטערט פון מיר.
 אָיך האב אים געוזקט, און געבעטן גערופן:
 קומס ברודער צוירס ! קער זיך אום !
 ער האט ניט געהרט טיך, און האט ניט פארשטאנען,
 און אָיך האב מיין הארי אים אנטקען געשיקט
 מיין ברודער — ער האט ניט געוואסט !
 וואנדער איך אום איצט אליען איבער וווען,
 פרענונג נאך אָפַּ מיין ברודער — קיון ענטפער ניטא !
 ... מענלאך דײַן ברודער איז לאָנג שוין געפֿאָן,
 פְּאַרְוּוֹאַנְדְּעַט אָוּפַּ שְׁטַּכְּיָקַּע דְּרַּעֲנָעַר גַּעֲפְּנִיט ;
 און איצט איז זיין צויג פון דורשת אַ פְּאַרְטְּרוֹקְנַטַּע →
 שטום . . .
 אוועש איז מיין ברודער פון מיר און פארבלאנדזשעט,
 און ערטר זיך ניט אום . . .

הונגער

וילד פון הונגער, ציינער פריזן,
פוייסטן פאכן היין און הער,
ביוזע אויגן בלאנקן, בליצן
און אין הארץ שטיקט א טרער.

דאך ווי שטענדייך לוייבט די זונשיין,
און דער האמל בלוי ווי געכטן —
ערגעץ מו דאך פארט א דין זיין,
צווישן זינדייך און גערעכטן?

ר. ג.

מית א שפאנגל-ניי באָרוּישׁוֹן,
וועסטו נאָרֶן זיך אלְיאָן;
ביז אַין אַנְגַּסְטָן פֿון אַנְטּוּישׁוֹן,
וועסטו וועלְקָן אוֹן פֿאָרְנוֹיָן.

יעָדָן טָאג אַ נִוְעָם גְּלוּיבָן, —
וועט דֵּין אַוִיסְגָּעָטְרָאַכְטָעָר גָּאט
דיַךְ אלְיאָן אַפְּסָנְיָיָן באָרוּיכָן
אוֹן וועט מאָכָן פֿון דיַר שְׁפָאָט.

וועסטו זָוכָן נִיעָן וּוְעָן,
צְוֹוִיְפְּלָעָן אַין דֵּין הַיְהָעָר פְּלָעָט —
דאָן וועט קְוָמָעָן דיַר אַנְטּקָעָן,
מית דָּעָר קָאָסָעָן דָּעָר סְקָעָלָעָט.

וועין, געזאנג און פרוי

אָפַ פְּלִינְגָּלָעֵן פָּאנְטָאַסְטִּישָׁעֵן, הַעֲכָר אָוֹן הַעֲכָר,
אָפַ פְּלִינְגָּלָעֵן צְוַיִּי — אַדְלָעָר אָוֹן קְרָא —
פָּוֹן טָאַטְּן' גַּעֲזָנֶנֶט אַ זְוַעֲבָרְנוּם בַּעֲכָר,
סְיַיְן וְוַיְיַן אַבְּעָר, וְוַיְיַן אָיוֹן נִיטָּא.

איַן כָּאָמוֹת פָּוֹן טָעַג אָוֹן פָּוֹן יַאֲרָן גַּשְׁפָּאָנָט,
וְוַיְיַן, וְוַיְיַן ! — דַּי מְשָׁא אָיוֹן שְׁוּעָר —
פָּוֹן דָּעַר מַאֲמָעָן גַּעֲבְּלִיבָּן אַ בַּילְד אָפַ דָּעַר וְוַאֲנָט,
דָּאָס שְׁלָאָקְהַלִּיד אִירְסָם, הַעַר אַיְךְ נִיטָּמָע.

איַן נָאָרְטָן פָּוֹן לְבוּעַס אַלְיַעַן אָוֹן בְּלוּמָעָן,
שְׁפָּאָצִירָט אָוֹן גַּעֲהָאָפְט אָוֹן גַּעֲטְרוּוּמָט;
אָן אוֹצֵר מִיטְ בְּרִיוּוּ פָּוֹן מִיְּזָן לִיְבָסְטָע בָּאָקוּמוּן,
דָּעַר וּעְגַּן צָוְ מִיְּזָן לִיְבָסְטָע — פָּאָרְצִיוּמָט...

א תפילה

און ווילטטע רבינו של עולם, מיד שטרא芬,
שטראף מיך, מיט הונגען און דורך טען און וואכז;
אבל דעם כה פון טריימען און האבן,
אבל, די געלאכע קראפט פון בטחן —
נאטענוו, קרוין, ניט באיר !

און אפשר, נאר אפשר, בין איך ניט קראין,
אפשרו א כוית פון אלץ ואס איך טריים,
און זייןען די זינר מיינע שווערעד פון בלוי,
און איך בין פאראוטיילט ווי ברוייזנדע שויום;
פון מורה צו מעריב, פון דרום צו צפון —
צו וואנדער און וואנג אָה אייביך פאַרישפראָבן,
אבל, די געלאכע קראפט פון בטחן,
אבל, דעם כה צו טריימען און האבן —
נאטענוו, קרוין, ניט באיר !

א בידול

(פאלקס-מאטיוו)

וועט א שכן פרען,
פרען וואס איר מאך?
וואג אים: קראמע וועגן,
זיעגען דא א סר.

וואג אים: איר בין איינער,
איין א זוייטן לאטער,
און שטרעטט ניט סיינער
אויס א ברודער האנט.

וואג, איז בית די וואכן,
אויס אָך געכט אוֹן טאג —
ווען, א, ליבער שכן,
נרייך איר שוין א וועג?

בחור, בחור!

(העבריוויאוש—א. א. ליסצקי)

בחור, בחור סוק זיך אום!
ב'ום פון גלַּל, א פאסטָדְמִידָל,
און מײַן גאנצענער פֿאַרְמָעָגָן:
א פֿיַּפְל און אָרִים בְּיַּידָּה.

איך בין און אָרִים עָמָע און דִּיבָּע —
א סְך מְתָנָות דֵּיר גַּעֲבָּרָאָכָּת:
צַעַּפְ — צַוְּוִי מְלָאָמָעָן אַיְנָגָעָטָונָקָן,
איַן פַּעַך שְׂוֹאָרְצָעָר תְּמוֹזְנָאָכָּט.

באָקָן צַוְּוִי וְיִחְרְמוֹן־שְׁנִי
איַן מַאְרָגָן פּוֹרֶפּוֹר אַיְנָגָעָטָונָקָן,
און צַוְּוִי אָוָן — זְוַעַּנְעַמְעַדְרָעָה,
פּוֹן זְוַעַּס פְּלָאָמִיך בְּלֹאָט בְּאָטְרוֹנָקָן,

מיינע לְיָפָן — מַאְנְ-בָּלָּום צְוַנְטָעָר —
זְוִיג דָּעַם פְּלָאָם, אָוָן טְרוֹנָק דָּעַם טָוי!
וְיַּלְּפָטָע דָּרָעָן — פּוֹלָע בְּרוֹסְטָן,
לְיִיג דִּין מִידָּן קָאָפְ אָפְ זְיִי.

אָרִים בֵּין אֵיך, דָּאָך מַיְיָן אָוָץ,
וּוְעָרָך אָזְנָן שְׁאָצָן אָוָן בְּאָגְרִיְּפָן —
און צַוְּוִי דֵּיר בְּאַלְאָנָגָט עַם אַלְיָץ!
צַי — אָוָן אֵיך וּוּעָל נָאָך דֵּיר לְיָפָן.

דער גוֹלֵם

יאָרֶן לְיוֹפֶן, יַאֲרֶן שְׁוּעֶבֶן,
אוֹן דָּעֵר עַולְם אַיּוֹ אַ גּוֹלֵם;
פֿרְעָנֶט דָּעֵר תְּלִמְדֵר בָּא זַיְן רַבְ'וָיַן,
אוֹיבָּה דָּעֵר עַולְם אַיּוֹ אַ גּוֹלֵם —

זָאנַן וּאוֹרְוָמִיזְשָׁע קְרָאָכָן טְרָאָנָעָן,
אוֹן אַסְפָּרְוִישְׁטָלְאָכָע פֿאַלְאָזָן,
וּוֹיְעָן אָום אַיְצָט, רְוִיטָע פֿאָגָנָעָן,
אוֹן דִּי שְׁקָלָאָפָן, דִּי פֿאַיְאָצָן,

שְׁטוּרְמָעָן אוֹוָה דִּי וּוֹיְטָסְטָע וּוֹינְקָלְעָן —
אוֹיְזָעָר דָּעֵר עַולְם טְוִיב אוֹן שְׁטוּמָן,
זָעָם דָּעֵם גּוֹלֵם'ס אוֹוִיגָן פֿיְנְקָלְעָן !
זָאנְזָשָׁע, רַבְ'נָיו, וּוֹאָרוּם ?

אַלְטָע, יוֹנָגָע, קִינְדָּאֵין קִיְּטָה,
וּוֹיְסָע, שְׁוֹאָרְצָע, קְרִיסְטָה אוֹן אַיְדָה,
לְעַנְדרָעָר וּוֹיְטָע, יַסְ'עָן בְּרִיְתָה,
נְרִיְיכָט דָּעֵם גּוֹלֵם'ס פֿרְיוּחִיְיטְלִיד ! —

אוֹיבָּה דָּעֵר עַולְם אַיּוֹ אַ גּוֹלֵם,
זָאנְזָשָׁע, רַבְ'נָיו, וּוֹאָרוּם ? —
אוֹיבָּה דָּעֵר עַולְם אַיּוֹ אַ גּוֹלֵם —
סְ'אַיּוֹ דָּעֵר אַלְטָעָר רַבְּיָ שְׁטוּמָן ...

נָעַגְעָרֶל יִדְעָר

אַ נְעַגְעָרֶל-מִידָּל טוֹיט

(איינגליש—קאנטוי קליין)

שׁוֹאַרְץְּהַיִּתְיִגְעַ מַאֲדָנָעַ, פָּאַרְוּוִינַט אֵין טְרוּיְמָעַ זִיסְעַ,
מִיט צְוּוֵי וּוַיְסֻעַ רְזִיזָן, בָּאַצְּיוֹרֶט דַּי בְּרוּסְטָן אַירָעַ,
מִיט לִיכְטָ אַרְוּמְגָנְרִינְגָּט, סְלָאַרְוִינְשָׁעַ, שְׁנִי וּוַיְסֻעַ,
נְרִוְיָת אֵין לְאַנְגָּן וּוֹעֵג, צֹ אַירָרְעַצְטָעַר דִּירָה.

דַּעַם סְדוּשִׁין-דְּרִינְגַּן הַאֲטַדְּ דַי מַאֲמָע פָּאַרְוּעָצְטַם,
אוֹן אֵין נָאַלְעַ וּוַיְסַן, אַוְיְסְנָעַפְוּצַט אַירָקִינְד —
וּוְ שְׂטָאַלְעַ אָוֹן וּוְ גְּלִיקְלָאָר זַי וּוְאַלְטַ זַרְקָ נְשָׁעָצְטַם,
וּוֹעֵג זַי שְׁטִוְיט אַוְיַף אָוֹן זַעַט וּרְקָאַצְינְד !

איך אויך

(אוינגליש—לענגןן חוגג)

איך זונגע אויך, אמעריקע.

איך בין דער ברויזהויטיסער ברודער.
ווען געסט קומען,

שיקט מען מיך ארזויין סייד,

אבל, איך לאך פון זוי,

עם געשמאָק אונן בײַן

געזונט אונן שטאגראָס.

מְאַרְגֵּן

וועֶל אַיך זִיצֵּן

בָּאָם זַעֲלָכְנָן טִישׁ וּוּ דִי גַּעֲסָט,

סִינְגָּר וּוְעַט נִיט וּוְאָגָּן

מֵיךְ שִׁיכְנָן אַיְן סִיד אָרוֹיָן

דָּאָן.

זַוי וּוְעַלְן זָעַן וּוּ שִׁיכְנָן אַיךְ בֵּין,

אָונָן שְׁעַמְעָן וּוְעַלְן זַוי זִיד —

איך זונגע אויך, אמעריקע.

אלע ווען

אלע ווען אויסגעטראטן,
אלע געטער אויסגעדרינט —
בלוייבט: מײַן טונקל גרויער שאטן,
ווײַיס פאָפִיר אָוּן שׂוֹאָרְצֶעֶר טִינְט.

זו וואָס דער האָס אָוּן פֿאָס אָוּן מֵי —
נִיט קִין דָאָך אָוּן נִיט קִין בעט,
איַז קִין זָאָך פֿאָר מִיר נִיט פֿרִי,
איַז קִין זָאָך פֿאָר מִיר נִיט שְׁפָעַט.

האָב אַיך נִיט פֿאָרוֹאָס צּוּ זָאָרגָן,—
נִיט קִין וּוִיב אָוּן נִיט קִין פֿרִיינְט,
שְׁרַעַטְטַט מִיר נִיט דָעַר גְּרוּעָר מָאָרגָן,
לָעַב אַיך מִיטַּן אִיצְט אָוּן חִינְט.

אלע ווען אויסגעטראטן,
אלע געטער אויסגעדרינט —
בלוייבט מײַן טונקל גרויער שאטן,
ווײַיס פאָפִיר אָוּן שׂוֹאָרְצֶעֶר טִינְט.

מיין ל'עבן

קורץ זאל זיין מיין ל'עבן,
ווײַ דִּ קָוְרְצָעַ מִינּוֹתָן פָּוּן וּזְאַוִּיפְגָּאנְגָּן;
אָנוּן פִּילְפָּאָרְבִּיךְ זָאֵל זִיךְ וּוּבָן
מיין קָוְרְצָעַר דָּא זַיִן.

קורץ זאל זיין מיין ל'עבן,
ווײַ דִּ עָרְ אָטָעַם פָּוּן אַ יְוָנָנִיפְרוּי
אַיִן מִינּוֹתָן פָּוּן לִיְוָדְנָשָׁאָפְטָן,
ברְזּוֹזְנֶר שְׁטוֹרְמִיקָּעַ מַאְמָעָנָן.

קורץ זאל זיין מיין ל'עבן,
ווײַ דִּ עָרְ שָׁאָרְפָּעָר שְׁנִיתָן פָּוּן בְּלִיעַ,
ווײַ דִּ עָרְ דּוֹנְעָרְ-סְנָאָל וּאָסָם פָּאָלְגָּטָן,
ווײַ דִּ עָרְ עַכְאָ וּאָסָם צְעַשְּׁפְּרִוִּיטָן זִיךְ
איְבָעָר פְּעַלְדָּה, אָנוּן וּוּאָלָד אָנוּן סְמָעָט —
אָנוּן פָּאָרְגִּינִּיט . . .

๕ אַלְפָן

1

כוואליעס גאָלֵד, דַּיְאָקָן אִירָע,
כוואליעס זילבער, אִירָע בָּרוֹסְטָן,
אוֹן צוּוִי אַוִינֶן זִוְנֶן שִׁוְרָה
אוֹן צוּוִי לִיפָּן — רְוִיזָן קוֹסְטָן.

אוֹן צוּוִי אַמְסָלָעָן — לִילְוִיטִיקִינְדָּעָר,
גָּאָר זַיְהָוִידָן זִיךְ אָוָן וּוִיגָּן,
פִּים צָוָם טָאנֵץ אוֹן פְּלִינֶק גַּעֲשָׂוִוִינְדָּעָר
פָּוּן צוּוִי יְוָנָגָן, וּוְילְדָעָן צִיגָּן.

2

אט ביסטע פֿאַרְצּוֹוִיפֿלָט, פֿוֹל יָאוֹש אָוּן פֿיּוֹן,
אט סְנֶדְעָרָש פֿאַרְשָׁיוֹט,
אט סְלָאָפֿט דִּין הָאָרֶץ אָזּוֹי נָאָעָנֶט צָו מֵיּוֹן
אוּן אָט אָזּוֹי וּוּוִיט.

אט פֿלָאָמֶט דִּין אָוִיג מִיט אָ פֿיּוּר פֿוֹן זִינֶר,
אוּן דְּרִיכְסֶט מִיךְ אָזּוֹי —
אט קוּקְסֶט אָוּמְשָׁוְלְדִּיק, דִּין וּוּי אָ קִינֶר,
שְׁעַמְעוּדוֹדִיך, רְוי

אט בִּיזְט דַּו בִּיסְנֶר, אָ גִּיפְטִיקָע שְׁלָאָנֶג,
אוּן סְשָׁרָעָט מִיךְ דִּין בְּלִיס —
אט בִּיסְטָע הָאָרֶצִיך, אוּן קוּקְסֶט אָזּוֹי בָּאנֶג
אוּן שְׁיוֹנְקֶסֶט מִיר דָּאָס גְּלוּט.

עלנד, ברודער מײַנער

יאָרֶן לאָנג, האָבן מיר אַ פונֵק געמוֹנטערט,
 אַיך מיט מיְזָן עלנד.
 יאָרֶן לאָנג, דורך ווּרְבְּלְ-וּוִינְטָן שׂוֹרְמִיכָע,
 וְאַנְדְּעַנְדרִיך שְׁטָקָט אַיְזָן, שְׁטָקָט אָוִים,
 האָבן מיר דעם פֿוֹנֵק געמוֹנטערט,
 מיט דַי לְעַצְטָע קְרַעְפְּטָן נִיט דָעַלְאָזָן צָאנְקָן.
 יאָרֶן לאָנג, האָבן מיר גַּעהֲפָט,
 אַיך מיט מיְזָן עַלְנָד:
 קְוּמָעָן וּוֹעֵן, וּוֹעֵט דַי באַשְׁעַרְטָע,
 וּוֹעֵן מיר בִּידָע, אַיך מיט מיְזָן עלנד,
 אוֹרֶף דַי קְנִי פָּאָלָן
 אָוֹן דעם פֿוֹנֵק פָּאָר אַ גַּעַשְׁאָנק אַיר בְּרִינְגָן.
 גַּעַקְוּמָעָן דַי באַשְׁעַרְטָע:
 אַיְזָן מיְזָן עלנד באַלְד פָּוֹן פְּרִיְיד צָעַנְגָּן
 אָנוֹ אַיְזָן אַירָע לְיַכְטִיקָע אָוִין
 פָּאָר זַיְד אַ גַּסְטָט גַּעַפְּנוּנָן —
 אָנוֹ אַיך?
 עלנד, ברודער מײַנער!
 אַיך האָב אַיך בִּיְזָן פָּאָרְלְוִיזָן,
 דַיְך מִיטָן פֿוֹנֵק וּוּאָס מיר האָבן
 יאָרֶן לאָנג גַּעַמְוּנְטָרָט —
 יאָרֶן לאָנג.

מיינע נעכט און טעג

שלויידער מיינע נעכט און טעג,
ווײַ דורך אָ ריזוקן קאנאָן,
אונַ ניט זאָרגן זיך, אונַ ניט פֿרָעָג,
זועמען, וועמען גוּטְ דעָן אָן —
הוֹנט אִין נָאָרָע, מָוֵן אִין פֿאָה,
חוֹי מָיוֹן פֿלִיךְ אָן גְּרוּעָה האָר
וואָס האָב אִיךְ דעָן, וואָס האָב אִיךְ נָאָר —
זוּ אלדי שׂוֹאָרֶצְעַ יָאָר !

קְוִיפְּ אָ שְׁמִיכְּלָפָּאָר אָ דְּרִיעָה,
בּוֹנְטָן לְיָבָּעָפָּאָר אָ שְׁלִינָגָן,
דִּירָד זְךָ אִיןָן: דָו בִּיסְטָאָפָּרְיָעָר —
בָּאָלָד, אָט בָּאָלָד וּעַט קּוֹמָעָן פְּרִילִינָג,
בוֹ אָפְּ זָאָמָר אָן לְוָפְּטָאָוִים שְׁלָעָסָעָר,
פָּאָק אָן לְיָבָּעָ — פֿלְעָעָפָּעָסָעָר !
— וּוֹאָו אִיזְׂ מָיוֹן חָלָק שְׂוָרְ-חָבָר ? —
זוּ אלדי שׂוֹאָרֶצְעַ יָאָר !

דושען

קורקירעיקי — סאקסאטפאנ,

האט עקררייט זיך ווי אַחֲנָן

נט געכאנט זיך, טראט באָ טראט,
וועי פאייאצן אָפּ אַדראָט.

בײַג זיך, נײַג זיך, הער אונַהין,
ניט אַהער אונַהין ניט אַהין.

פֿוֹק אַונְ פִּיכְל — בּוּם ! טִיק טִאק,
לִיפּ צוּ לִיפּ אַונְ בְּאָק צוּ בְּאָק.

פִּידֵל פְּלִוִיט אַונְ פִּוְרְחוֹדוֹהוּ,
מוֹוֵיל האַלבּ אָפּן, אוּינְן צוּ.

קָאַצְנַ-יְאַמְּעַר, שְׁרִימַ-הַסְּטָט,
קְנִי צוּ קְנִי אַונְ בְּרוּסְטָט צוּ בְּרוּסְטָט.

פְּלִוִיט אַונְ פִּידֵל אָפּ צְעַפְלִוִּים,
צָאוּ אַוּוֹפּ אַקְסָל, קוֹש אַונְ בַּיַּסְט.

נְרִילֵץ אַונְ סְפִּרְיוֹפּ אַונְ בְּרָאָגּ גַּעֲבָרוּם,
פְּאַרְדוּעָרטָם, רִיקְוּוּרָטָם, רָוְנָדָארָום.

זְשָׁבָעַ-שְׁפָרָונָג אַונְ קָאַטְשָׁקְעַ-שְׁפָאָן,
גַּיִ נְעַשְׂתָּאָנָעָן, שְׁטִיִּי גַּעֲגָן.

פְּלוֹצָלָנֶג, אָוְמְדָעָרוֹוָאַרְטָעַט — אַוּוֹט !
פְּאַרְלָאָךְ-טוֹישּׁ, אַפְּסָנִי גַּעֲשָׁטוּם.

מענטשעלע!

ס' האט א לץ דאס ליכט פארלאשן, —
קרום זיך מענטשעלע — און לאך!
דינג זיך פאָר א געלן גראַשן,
וועג און מעסט א יעדער זאָך.

וועג און מעסט א יעדער פִּיצֵל,
יעדר ער פִּיצֵל האט זיָן ווערט —
קרום זיך מענטשעלע און וויצל
ס' האט א לץ דאס ליכט צעשטערט.

ס' איז דיין שוועסטער ווערט א דרייער,
און דיין ברודער — שטֶלאָפּוֹן-לוֹין,
בוק דיך מענטשעלע געטרייער
זו מאמאָן'ס געל-שווארצע סְרוֹזִין.

ש. ש.

אין די קנייטשן פון מיין שטערן,
דרעללען מיינע יונגע טריימען,
יונגע טרייכען, שטיילע טויבן.
קיינער קאן מיין רוי מיר שטערן,
קיינער קאן מיין וועג מיר צוימען
און מיין האפנונג ניט רוביין —
קומט א שיינער מענטש אנטקען,
רייסט מיין פרײַד זיך פון די ברען.

אין מיין הארץ פון שטאל געשמידט,
שפראצט א שנור פון תכלת-בלוי
פול מיט האפנונג און גלויבן.
א פונק פון נריהתמוד נלייט
אנגעזאפט מיט שכינה-טוי,
קיינער קאן דעם פונק ניט רוביין —
קומט א שיינער מענטש אנטקען,
רייסט מיין פרײַד זיך פון די ברען.

אין אנדינק

(רב פנהט שאמער)

שפיל מיר אוים א טרויעריכם,
אך הייליקע קלאזווישן —
ווער זשע וועט די בלעטער,
פונ אלטן ש"ס איצט מישן?

נאך א איד אווועס אהין,
צום לאנד פון דרייך אוון ארים —
בליבט פאי'יתומט און אליין
א שראנס מיט אלטער ספריט.

הארץ, מיין הארץ

כ'חאָב מיין גוף צו הינט געשלויידערט — בײַיסט אָזן פרעסט!
 אלע תאָות נאָכְנָעֶבּן — הַולִּיעַט גַּעֲסַט!
 מיין הארץ —
 אין קיטֵן שׁוּעָרָע אַיִּינְגַּעַשְׁלָאַסּן,
 מיט זָוְדִיךְ הַיִּסְן בְּלִיְּוִי פָּאַרְגָּאַסּן,
 הארץ, מיין הארץ,
 אָוּמְרוֹאִיקָעַ,
 דָּרְצָאָרְנָטָע.

אלע תאָות נאָכְנָעֶבּן — פְּלַאַזְמָט מיין הארץ פֿוֹן זִינֶר,
 טִיף אַיְן זַיְךְ דַּי זִינֶר פָּאַרְבָּאָרְגָּן, טַוִּיב אָזַן שְׁטוּם אָזַן בְּלִינֶר —
 האָט דָּאַסּ הארץ אַרְוִיְּנָעֶבְּרִוּזָט אַיְן זָוְדִיךְ פְּרָאַטְעָסּט,
 אָזַן גַּעֲשִׁיקְט מִיר אָפְּ בָּאֶזְוֹךְ "שְׂטִימָנוֹנְגָּעַן" אַלְעַ גַּעֲסַט —
 הארץ, מיין הארץ,
 דָּרְבָּאָרְם זַיְךְ,
 דָּרְשָׁטִיךְ מִיר נִיט ...

מיניאטורן

מיניאטורה

1

איך. איך דער אינגל, איך דער גריין,
עליז'ו-שטיארק און מילבן-שוואך;
היסע בלוטן — קאלאט ווי איין!
טרערן שטייקן — און איך לאך!

2

מיין רן.
אין מיין אומרו ליגט מיין רן,
מיינע לויידן — לייטער-שטרוק,
שטייגן איך אפ זוי העבר, צו
דערלייטערונג און גליק.

3

מיין טראט.
וואס פוסטער אין הארץ און ערעה,
אלץ מעערר און מעער,
וואסקלענד און שווערער,
דער טראט...

4

ברענט!
ברענט, ברענט פיערטן,
כ'חאכ אין פעלד קיון שייערטן,
און קיון מויערטן אין שטאטט,
און איזה חימל ניט קיון גאט,
און קיון מאמען און קיון טאטן,
און קיון וויב ניט און קיון יאטן —
ברענט, ברענט!
זו אלדי שווארכע יאר!

5

וועלט.

פונ זאט יוננט בין איך גרווי,
 און מיין גראזיט בין איך יונגע;
 און מיין טרעד איז פרישער טוי —
 שטעק איך אויס דער וועלט א צונגע!

6

מיין סוח.

ס'האָט מיר ווערד א סוד פֿאַרטֿוּוֹיט,
 און דער סוד איז טיף און שיין;
 אים אַנטֿדֿעָקָן וועט דער טויט,
 וויל דער סוד בין איך אלְיאַן.

7

אפשר.

יעדר פרוי א געטינ, יעדר מאָן א גאט,
 יעדר קינד א מלאר, זויבער רײַין,
 יעדר וואָרט א נאָכְלָאנְג פֿון די צען נבעאָט,
 יעדר פֿעלֶן—נשמה, האָרִץ—איין יען שטיאָן.

צ... .

בלויז א שפֿאָן פּוֹן דִּיר, בלוייז איזין קלויינער שפֿאָן,
אוֹן מֵיַּן הַארְץ פּוֹן דִּיר, אוֹן אִיצְטְּ מַילְּן וּוּוִיטְּ;
נַאֲךְ אַ טְרוֹזֶם אָזּוּעַק, וּוּי אַ וּוּוִיסְעָד שְׁוּוֹאָזְּ
אַ פָּאָרוּוֹוָונְדָעְטָעָר — אַין דָּעַר אִיבְּקִיְּתַּ.

9

שטיינער.

די מענטש שטיינער אָף די פִּינְגְּנֶר,
זַעַט די גָּאנְצָע וּוּלְט —
אַפְּנַן הַארְץ, דָּעַר שְׂטִיעַן דָּעַר שְׂוּעָרְסְּטָעָר.
אוֹן פּוֹן אָוִיג פָּאָרְשְׁטָעָלָט.

10

וּוְגַּלְּיָה.

קִינְדְּרָעָר פִּירְטָמָעַן באָ די הענטַּן,
גְּרוּסָע בְּאַנְדְּזָשָׁעַן אוֹם;
בְּלִינְדָע טָאַפְּנַן שְׁטוּמָע וּוּנְטַ —
אַוְיְלְיוֹדְלִין, מֵיַּן בְּלוּם.

אָפְּגַּנְּעַנְּאָרֶט

איין דעם טורעם פון מיין טרוים,
זייןען פוייסטן הויך פארויסן,
יאנט אום ווילד מיין שטומער שאטן
וואו פון ניפטיש שלאנג געביסן.

אָפְּגַּנְּעַנְּאָרֶטער שאטן מיינער —
קלאמעדט ער זיך איין אווענט,
קָלָאַמְעָדָט עֲרֵךְ אַיִּין אַוְעָנֵט,
פְּלָאַקְעָרָט קָנָאַקְנָדִיךְ דָּעֵר נִיפְטָ —
פְּלָאַמְטָ אָוֹן בְּרָעֵנְטָ
וואו אַ טְּרוֹקָן סְנָאָפָּ — אַ גְּלוֹבָן.

אָפְּגַּנְּעַנְּאָרֶטער שאטן מיינער —
זַיְנַע פּוִיסְטָן אַוְיְפְּגַּנְּפְּרָאַלְטָ,
זַיְנַע פִּינְגָּרָן צֻוָּאָנָגָן שְׂטִיףָעָ —
קָלָאַמְעָדָט ער זַיְיַ אַיִּין מִיט גּוֹאַלְטָ
אוֹן דָּעָרוֹעָרָגָט זַיְוַן אַיְגָן הַאַלְדָּגָן.

וועידער

וועידער וואנגל, וועידער וואנדער —
וואי די וועגן ברויט און לאגנג,
שפירות מײַן אומעט זיך פאנאָנרעֶה,
צייט זיך גראָניצַלְאֹו מײַן באָגֶג.

וועידער שטיקן קוואָלִין טרערן,
און דאס הארץ אויז שווער ווי בלוי —
אלטַע וואָונשֵן און באָגֶעֶן
וואָאָכֶן אוּוֹפֶר אַין מַיר אָפָּסְנִי.

תנווכה-ליךטען

ליכטעלאך, ליבינקע, ליכטעלאך טייערעד,
זאגט: וואס באדייטן די פיערלאך איזערע?

צו זיין איר אונדיאינק פון צייזן גאנץ וויטע,
צו שלוחים פון קומענדע דורות באפרוייטע?

א גויסטיקער אנדיאינק פון לאנג טויטע העדרן,
צו קומט איר פון צוקנופטע קעמעפער אונדו מעלהן?

ליכטעלאך ליבינקע, ליכטעלאך טייערעד,
זאגט: וואס באדייטן די פיערלאך איזערע?

צו זיין איר נאר אפישר די שטומע פראטעסטן,
פון אידישע סינדרע אין גויאישע נטען?

שטומע פראטעסטן פון אוראלטער זיידער,
וואס צינדן אין ליכטעלאך, ברענערע עדות,

או פלייסט זיינער בלוט נאר אין אידישע אדען? —

ליכטעלאך ליבינקע, ליכטעלאך טייערעד,
זאגט: וואס באדייטן די פיערלאך איזערע?

אויגן שווארץ

(רומיש, "אטשי טשאָרנוֹא")

אויגן צויבער-קראָפַט,
פֿוֹל מִיט לְיָוִינְשָׁאָפַט,
שווארץ, ברעננערדע,
פראָכטפּוֹל בלענְדְּנְדָע,
כ'פֿוֹל אֵי שְׂרָעָם אֵי גְּלִיכַּס,
איין אויגן אויגן-בלְּסִיך —
אַ שְׁלַעַטְתָּע שְׁעָה גְּעוּזָן,
ווען כ'הָאָב אִידְרְזְּרוּזָן
טרָא, לא, לא, לא, לא ...

אויגן בעטנְדָע,
אויגן גְּלַעַטְנְדָע,
שלְּמִיְשָׁ אָוּן פָּאָרְשִׁיּוֹת,
מאָנְיָעָן עֲרַגְעָן וּוּוִיט
וואֹו דַּי לִיבָּעַ רָוֶט,
אוּן ס'הָעָרְשָׁטְ קִין פִּין,
דוֹאַיק, וּוּאֹוְלָ אָוּן גּוֹט
וועט אָונְדוֹ בִּידְן זִין.
טרָא, לא, לא, לא, לא ...

די נאכט האט טויונט אויגן

(איוונגלייש — ג. וו. באודריליאן)

די נאכט אויז מיט טויונט אויגן באחעלט,
דעך טאגן — אוין איינציג אויג בלויז;
דאך פֿאָרגנִיַּט דאס לְיכַט פּוֹן גֶּאר דַעַר וּוּלַט
ווען די ווֹן לְעַשֵּׂט זָר אָוִים.

טויונט אויגן טָאָרְמָאָנְט דַעַר גַּעֲרָאָנְפּ,
דאָס הָאָרֶץ אוַיַּן אַיִּינְצִיךְ אוַיַּגְהָאָט;
דאָך דַעַר פְּנוּיַט פּוֹן גַּאנְצָן לְעַבּוֹן צָאנְקָט
ווען לְיבַע אוַיַּן בָּאנְקָראָט ...

לאנד, מיין לאנד !

לאנד, מיין לאנד !
 דיון ער, מיין פום האט קיינמאָל נוּט באַטראָטן,
 אָוֹן אַיִן יְסִכְנָת, זַיְלַבָּעַר סַלְאָרָן,
 וּוְאַלְטַ דַּעַר אַפְּגָנָאָנִי פָּוּן מֵיָּוּן אַמְּרוֹאָיִטַּן שָׁאָטָן,
 בְּלוּוּן פָּאַרְטָוּנְקָלֶטֶט דִּיְנָעַ עַלְּבָאַכָּעַ אַוְאָרָן,
 לאנד, מיין לאנד !

לאנד, מיין לאנד !
 דיינָעַ שְׂטָאַלְצָעַ בְּעָרָגֶן אָוּן בְּרִוּיטָעַ טַאָלָן,
 הָאָבָּא אַיךְ נוּט גַּסְקָלְעַטָּרָט, נוּט גַּעֲנוּרְעָט,
 אַיִן לַוְּפָטַ פָּוּן דיינָעַ אַפְּאַסְטָאָלָן,
 האָטַ דַּיְעָכָאָ פָּוּן מֵיָּוּן שְׁטִימָעַ נוּט גַּעֲנוּרְעָט,
 לאנד, מיין לאנד !

לאנד, מיין לאנד !
 דַּעַר פְּלָאָטַם פָּוּן דיינָעַ מוֹטִיקָעַ חַלְזָצִים,
 האָטַ דַּאָס גַּלְוָתְבָּלָטַ מִיְּנָסַ נוּט פָּאַרְצָעָרט —
 טָאַ וּוְאַסְיְּזָעַ וּוְעַלְןַ הָעַלְפָּן אִיצְטַ חַירְצִים,
 אוֹ אַיךְ בֵּין דַּיְ וּאַולְהַצִּיּוֹתַ נוּט וּוּרָט ? ...
 לאנד, מיין לאנד !

דער פרייהויט מאָרְשׁ

(פון דיווטש—אנגנסים)

אין מורה גלית דער יונגעער טאג,
און מאָרגנֿ-זווינטן בלעוז;
דער געואנָג פון פִּינְגַּל הערט זיך
אייבער באָרגן און טאָג.
מוֹנְטָעָר, לְסֶטִיכָּס נֵיעַן מֵיר,
דאָס גָּלְדִּין לְיכַט בְּאָגְרִיסִין,
אייבער רְחַבּוֹתִין פִּון פְּלִיּוֹן,
שוֹאוֹונְגַּט דָּרָר וּידְרַעְטָול —
פָּקְפָּט, אִיר מַאֲכְטִיקָּעַ פִּון הַיִּינְטִים!
זו אָונְדוֹן באָלְאָנְגַּט דָּרָר מָאָרְגַּן,
ס'בְּרוֹאָוּן יְוָאנְטִים צִיט אִין פָּעָלֶר —
זו אָונְדוֹן באָלְאָנְגַּט דִּי צָוקְנוֹפְּט!
לוֹסְטִיךְ, בְּרוֹאָוּן, פָּאָרָאִים, פָּאָרָאִים!
טִיט שְׁנָעָלָע טְרִיט פִּון אַמְּתָה,
איַן יְעַדְרָע הַיּוֹלִיל, יְעַדְרָע הַוּוִי,
דָּרְגְּנוֹרִיכְט ס'פְּרִיעַן וּאָרָט!
מיַט וּלְינְסְ-סְרָאָפְּט אִין אָונְדוֹרָע הַארְץ,
און שְׁטָאָרְקָן דְּרָאָנְגַּט נָאָךְ פְּרִיאְהִיט,
דוֹנְגָּעָרְט אָונְדוֹרָע קָאָמְלָגְנְשָׁרְיוֹי
און בְּרוֹזִיט פִּון יְעַדְרָע מַוְיל!
און וּוּטָם אִיר אָונְדוֹן פִּון פְּרִיאְהִיט וּוּגַן,
טִיט לְלָעֵפֶן אִון חִינְטַמְּטָאָרְיאָן —
מֵיר האָבָן דָּאָךְ דָּעַם וּוּגַן צָום פָּאָלָק,
דָּעַם וּוּגַן צָום פָּאָלָק גַּעֲפָנוּן.
מֵיר האָבָן פְּרִיאְהִיט-זְוִימָעַן טִיף,
איַן הַארְץ פִּון פָּאָלָק פָּאָרְטְּגָּאָנְצָט —
וּטָם נָאָר זָעַט, אִיר מַאֲכְטִיקָּעַ:
טיַר שְׁטִיגְנָן אַלְץ אָוּן וּאָסְסָן!

גוט מאָרגן!

(זו היירשעלע עפזין)

שווין בלוייכט זיך דער מורה,
איין פורפֿרנע זויכען,
שווין טוילט אוים דער מלָאָה,
די לְעַצְטָע פָּאָר טרוימען.

שווין מעַרְקָט זיך פָּוֹן ווַיִּטְנֵם,
קוּם זוּנְגָּה, דער קָאָרֶן,
שווין דָּוּפְט זַיְנָעָן רַינְדָּעָה,
דער יונְגָּמִיט זַיְן הָאָרֶן.

עם יאנְט זיך אָוּן סָאָפְּעַט,
אָבָּאָן עַרְגָּנְצָה ווֹאָן,
גַּרְוָסְט זיך מִיט יַעֲדָן:
פִּיאָפְּאָף, אָוּן טָשׁו!

נאך אלעמען

זינען דא פריילינג-טאג, יומס-טוב'דיס ליכטישע,
זינען דא קינדרלאך, שטיפערלאך ציבטישע,
זינען דא מענטשן נאך, אמת'ע ערלאכע —
אייז וואם, אויב צייטנוויז, קומען טאג שווערלאכע?

קומוּן אַפְטָ רַעֲנֶנְדָּאָךְ, וּוֹאַרְיָמָעּ, קְלָאַרִינְקָעּ,
בָּאַפְּרוֹנְשָׁעָן דָּאָסְטָ לְאָנָּר, דֵּי עַרְדָּ אַטְטָ זִינְדִּיקָעּ,
אַפְּעָרָן מַעֲנְטָשָׁן, אָוּן זַיְעָן אָוּן שְׁנִידָּן —
אייז וואם, אויב צייטנוויז, קומט אוים צו לויין?

ניט וועק קיון האם

אך, מיין נאט, ס'גלויבט זיך קויים,
דאך, ניט וועס איזן מיר סיון האם —
ס'אייז געוען א פאלשער טריום,
ס'אייז געוען א ביוזער שפאמ.

און מאכט זיך, ס'פֿלאַמֶט אויף איזן האָרְצָן אַ פֿונְסָט,
פֿון הייליקָן פֿיעָר אַ זָכָר,
ס'דוכט מִיר, אַיך מַעֲרֵק אַיד אַ לִיבְלָאָכָן ווַינְקָן,
און ס'שׁוּעָבֶט אָומֶס אַ שְׁמִיכָל אַ בְּלִיּוּכָר

אַפְ אַירָע לִיפָּן פֿוֹל קִינְדְּעָרְשָׂן חָז —
ראָכְעַן! — אַך ניט וועס איזן מיר סיון האם,
ס'אייז געוען דער חָלָם שִׁין
און גענְדרִיסֶט זיך איזן שפאמ.

טצוליויקא

(פון ערוזישן דיכטער, מירטצע אַפּוֹ)

ניט מיט מלאכימ, אין הויבן הימל בלוי,
ניט מיט דוויזן, באפרישט מיט מארגנטוּוּי,
ניט מיט קָלָאָרְן לִיכְתֵּט פָּוּן לוֹיטָעָר זוֹנְשִׁין —
פארגלײַיך אַיך דִּיך טצוליויקא, לִיבְסְטָע מִין !

ס'אוּן דעם מלאר'ס בוועם, לִיבָּעַלְעָר אָוּן פּוֹסֶט,
דעָנָעָר שטעכְּבָע אַין יָעדָן דָּוִיזְקָוֶסֶט,
אוּן דַּי נָאָכְטַ פָּאָרָהְוָלְטַ דָּאָס לִיכְתֵּט, פָּוּן זוֹנְשִׁין —
בִּיסְטַ נִיט גָּלְיָיך צַו זַוִּי, טצוליויקא, לִיבְסְטָע מִין !

איְבָעָר גָּאָר דָּעָר וּוּלְטַ, נִיטָא, נִיטָא אַיר גָּלְיָיבָן,
נִיט אַין וּוּיְוָטָע לְעַנְדָעָר, נִיט אַין טִיפָּע טִיכְּן, —
שְׁוִין אָוּן דָּאָרְן-לְאָגַן, זוֹנְשִׁין יָעדָר שְׁטוּרָה,
פָּאָן זַי בְּלוּזַן פָּאָרְגְּלִיכְּן וּלְבָסְטַ מִיט זַיך !

אָקְרָאיַנָּע

שווין פילע טעג און וואכן און חדשין, און געקומען,
פון דער בלוטיסער אָקְרָאיַנָּע איז מיין חבר;
סוקן מיר זיך אגעט ווי צויאָי פרעמרע, און מיר שטומען —
מיינע ליפן זייןען אִינְגֶּעֶלְעָמֶט אַין זשאָועָר.

פון דער בלוטיסער אָקְרָאיַנָּע, פון מיין שטומען,
מיר האבן אונדזער יוננט דארט אִינְגֶּעֶן;
וילט זיך מיר אַים פרענן וואָס, שווין איך שטומ אַין טראָכָט —
און וואָן זיך ניט צו נאָכְפָּרָעָן אָף קיינעם ...

שפֿאָצְרִין מיר אַין שמוּעָן ווען זאָן אַין זַיִן,
און כאָטֵישׁ מיר ווילט זיך פרענן אַים פון יונעם אַין פון דעם;
শמוּעָן מיר פון וועטער ... אַין אַ צִינְגָּרְטָוּן ...
הארץ אַין מוֹיל צוֹנוֹפֿעָנְפֿרָעָסֶט אַין זשאָועָרְדִּין קְלָעָם

ווי פרעגת מען נאָך אָף אִינְגֶּעֶן, אָף יוננט-פְּרִיְינָט אַין שְׂכְנִיּוֹת,
ווען הָאָרֶץ אַיִלְבִּי צְעַשְׁמָאַלְעָצָעָנָע, אַין צוֹנָג אַיִלְקָלְטָעָר צַוְּג —
שטיַי איך ווי פְּאָרְשְׁוּלְדִּיגְט אַין אַיך פרען נאָך אָף קיינעם —
শמוּעָן מיר פון וועטער ... אַין אַ צִינְגָּרְטָוּן ...

יאנקל דעם שמידס זון

(אויסצוג פון אַ ברווע: דאס האָריך אוֹז פֿול מִוּט האָפְּנוֹנְג, די שְׁיוּעָרְן מִוּט וּוּוִיך... מִיר האָבָּן אַ שְׁוֹנְדָּעָר וּז אַין פֿעַלְד. יאנקל דעם שמידס זון פֿאָרְרִיכְט אַיְצָט דעם טְרָאָקְטָאָר, ער אוֹז אוֹיר דער רֵוֶכְטָעָר פָּוּן דָּאָרְפָּה...)

איך האָב געמאָנט דעם טָאָטן זְיַינָּעַם, דער שְׁטָאָרְקְסְטָר שְׁמִיד אַין שְׁטָאָט, פּוּיְוִים בְּיוּזְוּיְוִיקָּע, האָבָּן גַּעֲצִיטָעָרט פָּאָר זְיַין טְרָאָט,

אָוּן אַיְרָן, הָעָלָרָן וַיְידָעָנָע, פָּוּן מַזְרָחְ-זָוָאנָט, אָוּן קָלוּזָן,
זְיַיְהָאָבָּן זָזָךְ בָּאָרְיִמְט אָוּן גַּעֲהָאָלָטָן מִוּט אִים גְּרוּוּס.

אַ שְׁלָאָנְקָעָר, אָוּן זְיַין קוֹוְנְיָעָר דָּאָרָט, שְׂוִין יָאָרָן לְאָנָג עַר שְׁטִוִיט,
די קָלָאָנְגָעָן פָּוּן קָאוֹזָאָדָלָעָן, וַיְיָפָאָהָדְלָקָעָן וַיְיָוִיט אָוּן בְּרִוִּיט;

אָוּן בְּרָעְכָּת אִוִּים אַ גַּעַלְעָג אָוּן מַאָרָק, אָוּן אַיְרָן שְׁרִוִּיעָן גּוֹאָלָד!
סְוֻמָּט יָאָנְקָל שְׁמִיד צְוּלְוִיפָּן אָוּן אַלְעָז וּוּעָרָט דָּוָאָס בָּאָלָד.

דער זְוּן זְיַינָּעָר, אַ שְׁנָעָק נָאָר דָּאָן, אַ יָּאָט פָּוּן אַ יָּאָר אַכְּבָט,
פְּלָעָגָט קוּמָעָן מִט זְיַין טָאָטָן גְּלִיְיךְ אָוּן גְּרִוִיט צָו גְּיַוִּין אַין שְׁלָאָכָט!

איך פון וועג פֿאָרְבַּּלְּאַנְדּוֹשְׁעַטְשֶׁעָ, פֿאָרְדוֹאָרְפֶּן עַרְגְּנִיעַז וּוּוּט,
פלען הערן נוים פֿאָרְשִׂידְעַנְעָ, אַגְּרוּסְמָן צִוְּיָת צָוִיטָם:

פָּוּן טָעַג אָזְנַבְּעַט אָמְרוֹאִישָׁע, פֿעַטְלִיוֹרָא אָזְנַבְּעַט
פָּוּן הַיְמָנָעָן דְּוּוּיטְ-אַרְמִיאִיקָע אָזְנַבְּעַט פֿוּלְיַעֲמִיאַטְ-קִנְנָאָס . . .

פָּוּן שְׁטַעַטְל אַיְכְּבּוֹרְוֹאַנְדְּרֻוְנָג, פָּוּן עַרְדָּאָזְנַבְּעַט פֿעַלְדָּאָזְנַבְּעַט וּוּיְיז . . .
פָּוּן טְרָאַקְטָאָרָן, פָּוּן אַוְיְפְּקָוּם אָזְנַבְּעַט פָּוּן אַוְיְפְּבָוּי פֿוּלְמִיטְ רִיז . . .

אָזְנַבְּעַט אַיְבּוּרָאָלְ, אָזְנַבְּעַט אַוְמְעַטְוּם, אַיְנַיְעַן גְּרוּסְבּּאַזְוּנְדָּעָר,
אַיְנַיְעַן נַאֲמָעָן לְעַנְעַנְדְּאַרְשִׁיכְלִינְגָט אָזְנַבְּעַט שְׁיעַורְנִיט וּוּאָזְנַבְּעַט

אָזְנַבְּעַט בְּרָאָזְנַבְּעַט אַזְנַבְּעַט יְוּנְגָאָזְנַבְּעַט וּוּעַרְטָאָזְנַבְּעַט גָּאָזְנַבְּעַט מִידְ,
דְּעַרְשְׁנָעָק, דְּעַרְיָאָט אַמְּאַלְיָקָעָר, דְּעַרְזָוָן פָּוּן יְאַנְקָלְשָׁמְדָה.

אָזְנַבְּעַט אַיְאָ, — אָזְנַבְּעַט גַּעֲקָאַנְט דְּעַמְּטָאָזְנַבְּעַט זְיַינְעָם, אָזְנַבְּעַט אַצְוּוֹיְגָן, פָּוּן אַזְאָזְנַבְּעַט שְׁטַמָּטָם,
אָזְנַבְּעַט טְוּזְוָנָט מְאָלָ מְעַרְ רִיטְמְעַרְוִישָׁ פָּוּן דִּיבְּכְּתְעַרְוִישָׁ גְּרָאָם . . .

נוֹל ...

קרייצט מיר דורך א בלאנקער אומעט ווי א שארפע שפין,
ראנגנט זיך אין שפינגעועב א מיניאטורה.

שפורייט פאנאנדר ער זיך א חלַּל טיע איזן מיר,
זונק איך איזן מיין אייגן פוסטקייט טה און טיפער,
וועפט זיך אויסס מיין איך פון מיר, איזן איך שפער
וואו איך ווער פאָרוֹזָאנְדֶּלֶט איזן א דונְדוֹ צייפער,
אָזָן אָזָם מיר —
אָמִישֵׁמָאַש פון ברוֹין אָזָן גְּרוֹוֹ אָזָן אַשְׁ-קָאַלְיָו...
ראנגנט זיך אין שפינגעועב א מיניאטורה.

רייז און גלי

רייז און גלי פון מירל-קני,
אין ריטמערישן נאנגע —
און דיר, — צו דיר, אָפַ דיין שפאנצ'יר
מיין ליאד און מיין געזאגן.

בא דיין זויט, ווערט אוייך באנייט,
און פריש מיין טראט סאָליד —
מייט דיר, מיט דיר, אָפַ אַ שפאנצ'יר,
פארשוונדט מיין אַיינזאָם ליאד.

איך דאָב געווען

איך האָב געווען אַ שׂוֹואָנְגֶּרְדִּיקָע פֿרוּי,
 פֿון אָפְשָׁטָאָס פֿון סְלָאָוּוִישָׁן,
 ווֹאָס האָט זְזָר גַּעֲנָנִיט אָזָן גַּעֲבּוֹיגָן,
 אָזָן מִיטָּ רְמָס אַקְטָאָוּוִישָׁן,
 האָט זַי גַּעֲפִירְט מִיטָּ אַ בָּאָרְשָׁטָן,
 הַיְיָ אָזָן הַעֲרָ, הַיְיָ אָזָן הַעֲרָ,
 גַּעֲטָוָנָסָן אֵין זְזָרְקָעָן וּאַסְעָרָ מִיטָּ זַיְתָּ,
 מִיטָּ שְׁווֹוִים אָזָן מִיטָּ מַעְלָרָ,
 גַּעֲבָאִישָׁטָן הַיְיָ אָזָן הַעֲרָ מִיטָּ אִימְפָּעָט
 פֿון סְלָאָוּוִישָׁן וּוּילָן —
 אֵין אַ רְיּוֹסְעָר בְּאַנְקְהָוִיָּה,
 אָף מַאָרְמָאָרְנָעָ דִּילָן.

וּוֹאָס קְלָעָרטָ אַיצְצָמָע דָּעָרָ צְקוֹנוֹנְפָּטָעָר סְלָאָוָן,
 אַיְיָ בּוֹיְךָ פֿון זַיְוָן מַאְמָעָן בְּאַהְאַלְטָן ?
 דָּעָרָ בּוֹיְךָ וּוֹאָס הַיְיָנָט אַיבָּעָר שְׁטוֹינָן,
 גַּעֲצָעָרְטָלָטָן פֿון מַאָרְמָאָרָ, פֿון קָאַלְטָן —
 מִירָ דָּוָכָטָ, אַטָּ פְּרָאַלְטָ עַרְ אָרוֹוִים,
 דָּעָרָ צְקוֹנוֹנְפָּטָעָר סְלָאָוָן, אָפָּן דִּילָן,
 דָּאַשׁ וּיְ דִּי קְרִיעָם פֿון וּוֹאַלְגָּאָ
 עַנְדָּעָ אָפְרִילָ !

או וואויל אוין צו אים...

או וואויל אוין צו אים, וועמענס ציל אוון אנטשידן,
אוו זיבער זיין שפאנז אוין, אוון לוייטער זיין בלוק,
וואס שלאנט דורך זיין וועג מיט טראט מיט סאלירן
אוון וואקעלט זיך ניט, ווי פאייאץ אפֿן שטריך.

או וואויל אוין צו אים, וואס אנקערט זיך איין,
מיט צוואנג פון גוויסן, איין ווארטלען פון אמת,
וואס בלאנדזשעם ניט אום אוון פאלט ניט אריין
איין נעצן פון פּאנטער אוון ווארלְאַזּוּ סבעמעם.

או וואויל צו דעם אויער, וואס קאן שוין פּאָרנְעָמָעָן
דעם יובל פון מאָרְגְּן אַיִן גְּסִיכָה פון היינט;
אוון מעג עס באָס אַיִינְעָנָם האָרְצָן פּאָרְקְּלָעָמָעָן —
סָאמָּפּ אַיִן לְאָמָּפּ, אוון אַיִגְּן בְּלוֹט — פִּינְטָן!

גראטעס

אייך וועל ציען ווערטער ווי בורשטיינען קארעלן
אָפַּמְּיָן לְוִיכְטָעֵנְדְּרִיךְ פָּאָרְדָּעָם פָּזְן גַּעֲדָאָן,
וועלן טירן שטײַין פָּאָרְגָּאָפְּט אָפַּבְּרִוְּתָעָ שׂוּעוֹלָן
אוֹן צַעֲפֶנְעָן זִיךְ בְּרִוְּתָפְּרָאָרְמָן גַּעֲשָׁאָן,

וועל אייך וואָנדְרָעָן, אָפְּרִוְּנְצָן אַיְן בעטְלָעָרְטְּרָאָנְטָעָם,
שְׂטָאָט אַיְן שְׂטָאָט אָוָס בֵּין מִיְּן לְעַצְטָעָר שָׁעהּ;
וועלן אַלְטָעָ מִיְּדָלָאָךְ ווערָן מִינְעָן טָאָנְטָעָם
אוֹן וַיְךְ אָנוֹאָן דַּי בְּשָׁוְהָה: עָרָ אַיְן שְׁוַיְן דָּא!

וועלן קִינְדָּעָר מִיד באָנְגָּנְגָּעָן אַיְן דַּי גַּאֲסָן
אוֹן מְעֻשָּׂות דָּעַרְצִיְּלָן באָמִיר בעטָן —
אוֹן אלָעָ זַי אַיְנָאַיְנָעָם וועלן שְׁפָאָסָן
וועל אייך שְׂטִילְעָרִוְּתָפְּרָאָר זַי גַּלְעָטָן.